

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas II

Gegužio-May 15 d., 1920 m.

No. 9 (82)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under Act of March 3, 1879.

Published and distributed under permit (No. 528) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Bursleson, Postmaster General.

"VYTIS" (The Knight)
Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.50
6 Months	1.25
In Foreign Countries Yearly	3.00

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

"VYTIS"
Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$2.50
Pusmečiui	1.25
Pavienis Numeris	15
į Užrubežį Metams	3.00

"VYTIS"
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

GRĮZTANTIEMS.

MONĖS būriais grįžta Lietuvon. Grįžta visokių: jaunų, senų; pasiturinčių ir be skatiko. Ir daug, labai daug rengiasi grįžti. Kurį tik sutinki, kurį tik užkalbini, visi atsako, kad rengiasi; kad vėliau ar ankščiau manęs grįžti.

Čia rūpi žodis kitas pasakyti jaunimui, tam jaunimui, kuris čia siekėsi kokios nors mokslo šakos, amato, bet jo neužbaigė.

Lietuvoje, kaip žinoma, prisisteigė daugybė gimnazijų, progimnazijų, liaudies mokytojų kursų ir tūkstančiai pradinių mokyklų. Bet Lietuvoje stoka da specialių mokslo šakų mokyklų. Ir ne greit da jų bus. Visos inteligentinės, šviesiosios pajėgos dabar įtrauktos į valstybės kūrimo darbą. Tų pajėgų neuždaug yra, o jų būtinai šaukiasi valstybės reikalai. Ir negreit valstybė jas paliuosuos, nes viskas da

stovi tik ant plyno pamato. Ims gerokai laiko, kol tėvynės atstatymo darbas paliuosuos tas pajėgas kitiems darbams.

Nė nenuostabu, kad Lietuvos jaunuomenė, norinti atsiekti augšto mokslo, įgyti specialybę, važiuoja užrubežin ir ten mokosi. Lietuvių studentų dabar daug suvažiavo Šveicarijon, Romon, Berlynan ir į kitus Europos universitetus susispietė.

Amerikoje, nors neturime nuosekliai padarytos statistikos, tik remdamiesi žinomomis mokyklomis ir skaičiumi lietuvių, jas lankančių, neapsiriksime sakydami, kad čia yra apie du šimtu lietuvių studentų, einančių speciales mokslo šakas, kaip tai: medikų, dentistų, juristų (advokatų), architektų, agronomų, socialogų, inžinierių, komersantų ir įvairių technikos šakų. Gi einančių vidurines mokyklas (high schools ir kolegijas) yra į 800 žmonių. Tik lietuvių R. Kat. moksleivių Sus-mas skaito į 500 narių susidedančių iš studentų ir vidurinių mokyklų mokinių. Yra ir nepriklausančių į Sus-mą. Be to, kita tiek bus lankančių vakarinius kursus ir laipsniniu darbu siekiančius prie specialybės.

Mes gėrimės ir džiaugiamės, kad daug lietuvių grįžta ir žada grįžti. Ypač, kad jaunimas tą daro. Bet atminkime priežodį: už vieną muštą—dešimts nemuštų duoda, t. yra: už vieną mokytą — dešimts nemokytų duoda.

Lietuvai gyvai reikia specialistų. Tautos gūvi, ištverminga ir tvirta valia iškentė, atlaikė visas nelaimes, visus persekiojimus ir žiauriausius priešų eksperimentus. Ji iškovojo politinę nepriklausomybę. Bet žinome, kad dabar laukia mūsų rami, nuolatinė ekonominė kova ir lenktynės. Žydai, vokiečiai, rusai ir lenkai tarp mūsų ir aplink mus. Jie anksčiau išgudrėjo ekonominiame gyvenime, kada da mūsų rankas ir liežuvį kaustė priespaudų retežiai. Ir mums su jais visais prisieis stoti į kovą. Viltینگai mintydami apie tėvynės nepriklausomybę, galime nė nepajusti, kaip jos netenkame. Svetimi nesnaus. Jie stengsis kogeriausias vietas turėti, kodidžiausius pelnus daryti mūsų tėvynėje. Ir jie to atsieks, jei mes

neturėsime žmonių sugebančių ir galinčių su jais lenktyniauti.

Valstybė, turinti užtenkamai specialistų žmonių yra visais žvilgsniais tvirta, galinga. Pavyzdžiui, imkime Jungtines Valstijas. Jos buvo neprisiruošę kariauti. Kariuomenė buvo maža. Įstojo į karą ir labai greitu laiku prisiruošė. Nuostabi galybė išaugo, kuri galėjo grumtis ilgai, tvirtai ir su įsitikėjimu pergalėti. Po Amerikos armijos kojomis drebėjo žemė, nekaltant apie vokiečius, kurie tos galybės pabūgę nuleido rankas. Kodėl Jungtinės Valstijos taip greit ir taip tvirtai prisirengė? Delto, kad su paprastų kareivių armijomis ėjo armijos specialistų, išmanančių darbą ir pareigas. Tokių pavyzdžių būtų galima pasakyti eilių eiles.

Girdime skundų, kad Lietuvos valdžia negera, ne patenkinanti. Žinome, kad ta valdžia žmonių, iš žmonių ir del žmonių. Kodėl gi ji negera? Del to, kad nemokyti ją renka ir nemokytus išrenka. Gi žmonės, nežinodami darbo ir pareigų, negali būti tinkamais valdininkais.

Lietuvai reikia specialistų. Profesijų ir amato žmonių laukia Lietuva. Užtad, kas svetur mokosi, turėtų tvirtai apsimąstyti, ar važiuoti tuoj, neatsiekus specialybės, ar baigti.

Žinome, kad daugumą traukia patrijotinis jausmas. Širdis, pynusi išsiilgimo raudą Tėvynei, pasiilgusi samanotų grįčių, laukų ir miškų, dabar išnykus grįžimo kliūtims, paskubomis linksta ton pusėn. Bet atminkime, kad daug patrijotingiau pasielgs tie, kurie grįž su kokia noris specialybe. Tokie paskui įeis ir valstybės organizmą naudingą jo ratuku. Ten suksis būdami naudingais sau ir valstybei.

Grįžkime Tėvynėn nešini kokia nors specialybe.

Tėvynainis.

Pastabos.

Nori žinių apie Lietuvą, pasiklausyk kun. dek. Mirono kalbos.

*

Lietuvių tautos paskutiniųjų metų eiseną įdomi, nuostabi. Tokių epopėjų istorijoje reta.

*

Tris su virš valandas kun. dek. Mironas kalba apie įvykius Lietuvoje, apie kūrimąsi lietuvių valstybės ir nei vienas klausytojas neina iš salės. Pypkoriai ir tie iškenčia be dūmų, gūmos žindikai ir atrajuotojai negirgždina pažiauniais, kad viską girdėti, ką kalbėtojas sako.

*

Dienraštis "Lietuva" "mirė". Prie mirties patalo išsipasakojo visus nuopelnus. "Švieskitės, lavinkitės ir būkite tokiais, kaip jus a. a. "Lietuvos" dienraštis mokino". Tušti ir nykūs tie "Lietuvos" eisenos keliai, kaip visi "tautininkų" obalsiai.

*

Krikščionys Demokratai rinkimus į Kuriamąjį Seimą, tiesa, laimėjo, bet faktas, kad į Seimą įėjo 13-ką social-demokratų ir 29 social-liaudininkai atstovai rodo, kad krikščionių demokratų laukia svarbus ir didis darbas išrodyti ir išaiškinti Lietuvos katalikiškai visuomenei jos mintį ir idėjas ir mintis ir idėjas iš kitur. Sekamieji kvotimai turės parodyti lietuvių visuomenės pažangą tame žvilgsnyje.

*

"Praneškite lietuviams, jog pinigų siuntinėjimas paprastuose ir apdraustuose laiškuose yra draudžiamas". Tokį pranešimą Lietuvos Atstovybei Amerikoje atsiuntė Lietuvos Susisiekimio Ministeris Vlad. Čarnecis. Tai reiškia, kad pinigai reikia siūsti leistinu būdu. Lietuvos Misija. (257 W. 71st St., New York City) padeda siuntime pinigų Lietuvon. Kas nori sušelpiti savuosius Lietuvoje, kas nori būti užtikrintu pridavime saviemsiais pagalbos, tepasinaudoją Misijos patarnavimu.

Federacijos Taryba, susivaziavime balandžio 22-ą dieną New Yorke, svarstė ir padarė perspėjimą katalikų veikėjams nesiduoti užvilti Majoro Žadeikio bepartijiniu ploščiumi pridengiamai L. L. Sargų Sąjunga. Nėra čia nieko ypatingo. Palipdys, patapnos ir paliks bergždžiai pradėtą darbą. Kitas dalykas privalo apeiti, kad Misijos nariai daugiau domės kreiptų į Laisvės Paskolos kėlimą, sėkmingą jos vedimą, negu į vietinės visuomenės organizuotę.

*

Lenkai visokiais būdais mėgino pavergti Lietuvą. Santarvei skundė, kad lietuviai pro-vokiečiai. Lietuviai darbu parodė lenkų melą. Paskui skundė, kad pro-bolševikai. Lietuviai ir čia darbu parodė, koki jie "pro-bolševikai". Paskui lenkai mėgino įtikrinti Santarvę, kad lietuviai ir lenkai, tai viena tauta, kad esą tik vienas kitas inteligentas nusistatę prieš lenkus, gi liaudis, visuomenė esanti su lenkais. Kuriamojo Seimo rinkimai galutinai parodė pasauliui ir šį lenkų melą. Iš 112 atstovų išrinkta trys lenkai. Tai liudija lenkų elemento didumą ir įtaką Lietuvos valstybėje.

*

Girdėtis, dr. Šliupas, adv. Br. Balutis ir kiti žinomi Amerikos lietuviams laisvamanių vadai Lietuvoje skundžiasi amerikiečių lietuvių katalikų netolerantingumu. Jie, esą, geri, tik katalikai juos puolę, šmeižę. Nejaugi autorius "iškorimo kunigų ir išnaikinimo bažnyčių" užmiršo savo evangeliją ir pranašavimus.

*

Justas Kudirka važiuoja dailininkų žemėn — Italijon dainos meno lavintis. Tai pirmas ir vienintėlis lietuvis iš Jungtinių Valstijų tokį kelią pasirinko. Dieve, padėk!

*

"Atzagareiviai! laisvės slėgėjai! — šaukia nuolat ir didžiausiu riksmu "Naujienos" rašydamos apie Lietuvos krikščionis demokratius. Kad bolševikai, gavę viršų Rusijoje, išsmaugė visas kitas grupes žmonių, tai vis tiek jie "caca". Nei pūdymai kalėjimuose, nei šaudymai bei kitokios rūšies žudymai kitaip mintijančių žmonių bolševikų

žemėje neišaukė pas lietuvius socialistus (nekalbant apie bolševikus) jokio pasikotėjimo vienminčių darbas. Krikščionims De-

mokratams laisvės slėgėjų dėmę gali užmesti kaip tik tos rūšies žmonės, kurie laisvės slėgimo principą pripažįsta.

Atsišaukimas.

Amerikos Lietuviams.

Mes turime savo kariuomenę. Kiek jausmų sužadina mumyse ta mintis. Prieš keliolika metų žodžio tarti nedrįsime viešai. Rusų žandarai atiminėjo prie bažnyčios durų lietuviškas maldaknyges. Už lietuviškas knygas mūsų žmonės varomi buvo Sibiran. Mūsų žemė buvo iš mūsų atimama ir atiduodama arkliavagiams ir kitiems tamsiems ateiviams. Rusų kazokai Kražių ir Kęsteičių bažnyčiose arkliais mindžiojo besimelžiančius.

Šiandieną mes turime savo kariuomenę. Tai neišpasakyta ir netikėtina laimė. Mūsų kariuomenėje atgimė didvyrių-protėvių dvasia.

Vokiečiai pradžioje tyčiojosi iš jos, bet jau mėnesiui praslinkus po pirmo su bolševikais mūšio, sakė, kad lietuviai kaujasi, kaip vokiečiai Vilhelmui valdant. Kova su bolševikais atlikta baisiose aplinkybėse. Viso ko trūko. Dauguma kareivių buvo neapginkluota, neaprėdyta, neapauta. Kareiviai tuomet parduodavo iš namų atsineštus batus, pirkdavo iš vokiečio slaptai šautuvą, sakydami: "Mes jiems ir neapsiavę, parodysim".

Nepraėjo metų — bolševikai tapo išvyti.

Atsistojo mūsų kariuomenė prieš antrą priešą. Vokiečiai gausiai apginkluoti, su šimtais armotų ir tūkstančiais kulkosvaidžių, perpiovė Lietuvą pusiau nuo Mintaujos iki Tauragės ir plėšė lietuvius žiauriai. Santarvė pati neišmanė, kaip juos prašalinti. Lietuvis kentė dantis grieždamas, kentė, jėgas taupydamas, kentė tiek, kad svetimieji įtarinėti ėmė, būk mes palinkę esame su vokiečiais susibendrauti. Bet plyšo lietu-

vių kantrybė. Ir Santarvei prisėjo vokiečius gelbėti nuo lietuvių. Į savaitę vokiečių Lietuvoje nebeliko.

Šiandieną stovime prieš trečiąjį priešą — lenkus.

Jie užėmė kuone pusę mūsų Lietuvos. Senąją mūsų sostinę Vilnių jau skaito savo nuosavybe. Plėšia žmones baisiau už vokiečius ir bolševikus. Uždaro mokyklas, Seinų Vyskupą, kunigą Grigaitį ir daug kitų kunigų ir šviesesnių žmonių, arba išvarė, arba sukišo į kalėjimus. Bažnyčiose išgirdę lietuvišką pamokslą — šaudė. Yra atsitikimų, kad prie ligonių kunigams lietuviams važiuoti neleidžia ir su Švenčiausiu Sakramentu važiuojančius gražina. Su kruvinomis ašaromis prašo atsiųstieji iš ten lietuviai, kad juos greičiau mūsų kariuomenė gelbėtų. Ir ji išgelbės. Praeis metai, bet pagaliaus prablaivės Lietuvos dangus, ačiū mūsų didvyriškai kariuomenei.

Bet atsiminkime visi, kád tie mūsų vyrai — ažuolai, tie dainosė dainuojami berneliai-dobilėliai baisų vargą vargsta. Kariuomenė yra skaitlinga ir dauginti ją prisieina. Lenkai prieš mus stato šimtus tūkstančių. Jų frontas su mumis tęsiasi 400 kilometrų. Mes turime jiems atsispirti. Jie pina pinkles užrubežyje, stengiasi maištus kelti viduje, visokiais būdais nori Lietuvą praryti ar pasmaugti. Bet giname tiesą ir ginamės. Prieš dešimtį lenkų užteks mūsų vieno. Jau nebe vienas tai atsitikimas, kad vienintėlis mūsų kareivis sulaikė lenkų būrį iš 40 žmonių ir dar belaisvių atsivedė.

Tik reikia, kad tuos mūsų kentėtojus už tėvynę sustiprintumėm mūsų užuojauta ir meile, kad palengvintumėm jų vargus.

Lietuvos vyriausybė juk visoko padaryti neįstengia, nes iš karto prisieina varyti visą milžinišką atstatymo darbą. Visuomenė turi jai padėti.

Kariuomenei trūksta ir apdaro ir maisto. Nėra baltinių; mėnesiai prisieina tokiu būdu vargti, ir tai neturint doros pa-

niekšumo paminklais. Bet to nebus, negali būti. Mūsų tauta ne tik didvyrių, bet ir meilės žemė. Mes aprūpinsime visukuom galima, ko reikalinga mūsų kariuomenei. Ir apdaro, ir maisto ir dvasiai pagelbą — knygų, laikraščių, suteikti jiems reikia. Jų poilsio valandas pagražinti; nukentėjusiems,

PARODA KARO MOKYKLAI UŽSIBAIGUS.

1. St. Šilingas, Valstybės Tarybos pirmininkas; 2. teisėjas Žilinskas, vice-ministeris Vidaus Reikalų Ministerijos; 3. gen. Liatukas; 4. prezidentas A. Smetona; 5. majoras Merkis, Krašto Apsaugos vice ministeris; 6. Galvanauskas, valstybės ministerių pirmin.; 7. M. Yčas; 8. kun. dek. Mironas, Valstybės Tarybos narys; 9. Kun. Bila; 10. gen. Kubilius.

stogės, nes stovėti reikia kuone tyrame (ore) lauke, kur karas išdegino visus triobėsius. Pačiame Kaune kareivinių (kazerinių) daugybė tapo vakiečių išardyta. Prisiartins žiema ir vėl prasidės šalčiai, ligos, maras. Daugiau žūti gali ligoninėse, negu karo lauke. Gi ligoninėse trūksta pagalvių, ko ne ant plikų lentų ligoniams prisieina gulėti. Gerai, kad maistui užtenka ir vaistam. Jei visuomenė tą vargą matydama, nepadėtų nieko, neduok Viešpatie. Nebūtumėm verti, kad del beširdžių labo tiek savęs aukotų. Dabar jau matyti invalidų. Be kojų, be rankų, be sveikatos jeigu jiems prisieitų badauti — jie būtų gyvais mūsų

sergantiems visokią paguodą teikti, invalidams amata į rankas duoti, žuvusiųjų šeimynas aprūpinti — tai vis mūsų šventa pareiga.

Tiems visiems kariuomenės reikalams aprūpinti ir susitvėrė Lietuvoje — Kareivių Prietelių Draugija. Jos tikslas: "rūpintis visais kareivių dvasios ir kultūros reikalais, bei tenkinti visokius kareivių gyvenimo medžiaginius trūkumus" (įstatų § I).

Lietuvoje visuomenė, karo nualinta ir pati vargstanti, deda tam tikslui tūkstančiais, ligi šiol sumesta apie šimtas tūkstančių auksinų.

Už tuos pinigus išsiuntinėta dovanų praeitoms Kalėdoms į frontą, Kauno įguloje surengtos kareiviams kūčios, įsteigta 4 kareivių klūbai, ligoniams suteikia pašalpus maisto pagerinimui ir tt.

Bet tai tik lašas jūroje.

Jeigu Jūs, užjūrio broliai, nepadėsite—neįstengsime. Jūsų geroji širdis mums žinoma. Jūs patys norite stoti į Tėvynės gynėjų eiles. Sušelpkite tuos, kurie jau lieja kraują, kurie sveikatos nebeteko.

Jums už tai žūnantieji už Tėvynę tars amžiną ačiū.

Kareivių prietelių Draugijos Valdyba:

Pirmininkas —

DR. P. ŠLIŽIS.

Vice-pirmininkas —

M. POPIKAITĖ.

Izdininkas —

KUN. B. BUMŠAS.

Nariai —

M. KRUPAVIČIUS.

P. RADZEVIČIUS.

PR. MAKASKAS.

Sekretorius —

A. KRAKAUSKAITĖ.

Žuvusiam už Lietuvos Laisvę.

Geguzės 1 dieną š. m. Washingtono ant garsiųjų Arlingtono kapinių buvo palaidotas žuvęs Lietuvoje vyresnysis leitenantas Samuelis Harris. Tas Amerikos pilietis, paeinąs iš vienos garsingos šeimos (jo pirmakūno vardu yra ir miestas Harrisburg) buvo įstojęs karininku į Lietuvos kariuomenę. Įstojo jį ir tarnavo ne delei kokio pelno, bet norėdamas ginti mažųjų tautų nepriklausomybę. Jis ir faktiniai buvo tokiu.

Kuomet Kaune vasario 23 dieną š. m. sukurstyta iš svetur sukilo maža aviacijos dalis ir buvo pavojaus, jog šie sukilėliai gali sunaikinti turtingus Aleksoto sandėlius, Samuelis Harris pasisiūlė patsai stoti pagalbon, kad tą valstybės turtą apgynus,

tą turtą, kursai buvo taip svarbus mūsų kariuomenei.

Nuvyko Aleksotą už Nemuno pas pačius sukilėlius, kad patirti, koksai jų ūpas, ko jie nori ir kaip juos nuo to darbo sulaukius ir gautomis žiniomis mėgino jau grįžti, bet sukilėliai, pajutę, kad jis juos gali išduoti, paleido į jį 15 šūvių ir ant rytojaus Samuelis Harris pasimirė nuo gautųjų žaizdų. Tiesa, pasimirė ne karės lauke, bet atlikdamas užduotę liuosu noru ir daug pavojingesnę ir svarbesnę, negu koki išpuola ir karės lauke. Sandėliai liko išgelbėti ir patsai sukilėlių maištas lengvai užgniauztas, bet Samuelio Harris, šio geriausiojo Amerikiečių karininku, netekome.

Jo kūnas buvo atvežtas Washingtono ir palaidotas Arlingtone, kur ilsisi daug garbingų vyrų, žuvusių už laisvę. Šiose laidotuose dalyvavo ne tik jo motina, brolis, taip-pat Amerikos karininkas, sesuo ir kiti giminės, bet ir Lietuvos Misijos nariai: Pov. Žadeikis, Jonas Žilius ir J. Vileišis, Lietuvos Atstovybės darbuotojai: M. Vinikas, M. Šlikas, R. DeWolfas, E. Feleckiūtė, L. Šalteniūtė ir gražus lietuvių Baltimoriečių būrelis, kurie specialiai ant pakasynų buvo atvykę. Ant duobės kranto šiam už Lietuvos laisvę kovotojui kun. J. Žilius pasakė gražią vardan Lietuvos Respublikos ir Lietuvos Atstovybės prakalbėlę. Kareivių būrys atidavė paskutinę pagarbą, o vienas dūdorius triūbijo dar paskutinį kartą ant jau įdėto į duobę karsto ir visos pakasinių ceremonijos buvo užbaigtos. Liko supiltas mažas kalnelis, ant kurio buvo sudėti dar iš Lietuvos atvežti vainikai, keletas vainikų nuo giminių ir draugų ir vienas gražių kvietkų dabar sudėtas nuo Lietuvos valstybės. Šio gražaus kapelio ant Arlingtono kapinių neturėtų užmiršti Lietuviai Amerikiečiai ir rasit būtų geriausia tuoj pastatyti kokią nors atmintinę granito plytą, kuri liūdytų, jog čia ilsisi karininkas, kursai savo gyvybę yra padėjęs už Lietuvos gerovę. Auksos šiam reikalui priimamos yra Lietuvos Atstovybės Washingtono, o reikia tikėtis, kad ir Lietuvoje Aleksoto kalnai paminės kuomet nors Sam. Harris.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje.

Istoriniai Nuotikiai.

Šių laikraščių tenka įdomių žinių patirti apie atgaivinimą lenkų valstybės. Lenkai, būdami rūpestingi patrijotai, bet, jauni nepatyrę politikai, nesigailėjo skatiko publikacijai skleisti melagingas žinias pasaulio spaudoje, sufalsifikuoti istoriją, nekuriant diplomatomis apdumti akis. Lenkai stengėsi savo šalį atstatyti svetimų tautų vargais ir ašaromis, net ir nekaltų piliečių kraujum. Be to gi jie smaugė kaimynines tautas: lietuvius, baltgudžius, ukrainus, čekus ir net latvius, kurių tautų teritorijomis jie mėgino išplatinti savo viešpatiją "od morza do morza".

Tokiais neatsargiais savo politikos žygiais lenkai nustojo gero vardo visur. Pasaulio valstybių politikai pamatė imperijalistinius jų siekinius ir gašlumą ir visai kitaip pradėjo apie juos mintyti, atsisakydami teikti pagalbą.

Tad gi, lenkai, atsidūrę žūtbutiniame pavojuje, esą priversti taikintis su bolševikais. Taikos išlygose su bolševikais lenkai jau atsisako senųjų savo svajonių ir tik reikalauja, kad bolševikai pripažintų lenkams 1772 metų sienas.

Jeigu nuotikiai ištikrųjų taip susidarė, tai lenkai privalo visai pamiršti Liublino Uniją, kuri, kaip jie sapnuoja, kad Lietuvą su Lenkija amžinai surišo. Sulyg lenkų pareikšto tarimosi su bolševikais tinkamomis išlygomis, lenkai dabar gerai supranta, kad Lietuva nieko bendro neturi su Lenkija ir, kad lietuviai ne tas pat, ką lenkai. Juk jų pačių istorikai niekad nekalbėjo, kad Švedų Norveguose švedai yra tas pat, ką ir norvegai arba norvegai tas pat, ką ir švedai. Norvegai atsidalindami nuo švedų, nutiesė tas pat sienas, kurios buvo prieš susijungiant. Tas pat dėsnis tinka ir Lietuvai ir Lenkijai skiriančiai. Nors Liublino Unija sujungė Lietuvą su Lenkija ir juodvi buvo susijungusios, tačiau lenkai puikiausiai ži-

no, jog Lenkija buvo toli gražu ne tas pat, kas ir Lietuva, ir Lietuva ne tas pat, kas Lenkija. Remiantis gi 1772 metais Lietuvos ir Lenkų siena buvo aiškiai nustatyta: Suvalkai, Gardinas, Baltstogė, Lietuvių Brašta, Minskas, Vitebskas, Mogilevas, Polockas ir Kuršas buvo tai Lietuvos plotuose, o lenkų siena per Augustavą, Bielską, Podoliją, Voliniją stačiai ėjo į Kijevą. Be to gi 1772 m. Lietuvos žemės maždaug apie 20 verstų nuo Augustavo iki Bielsko neteisėtai teko Lenkijai. Tad gi, istorijos žvilgsniu, tas viskas turėtų teisingai priklausyti Lietuvai.

Vienok Lietuvių Tauta visai nepretenduoja atgauti Kuršą, Plocką, Vitebską, Mogilevą, Minsko sritis ir tt., bet gi svarbu mums yra tai, anot Kauniškės "Lietuvos" 71 (353) num., kad lenkai, iškeldami 1772 metų sienų reikalavimą, į teisingą plotmę pastatė Lietuvių Lenkų sienas, pripažino savo sienomis tas, kurias tais metais turėjo, pripažino ir Lietuvai, kuriomis ji tais metais gyveno. Tuo būdu lenkai ginčijamą Vilniaus, Gardino, Balstogės ir tt. klausimą išrišo, šiomis sritimis jokių pretenzijų nereikšdami — teisėtai pripažindami jas Lietuvai.

Riterių tauta kitaip pasielgti ir negalėjo, nes tokios yra "onoro" tradicijos... Vakarų Europa privalo tai suprasti ir pripažinti 1772 metų Lietuvos Lenkų sieną!

Lenkai, kurie savo asmens "onorą" stato aukščiau viso pasaulio, turėtų tuojaus apleisti visas neteisėtai okupuotas žemes ir apsigyvenus savo sienose, rūpintis, kaip valstybės, taip ir gyventojų, padėti, atitaisyti, pagerinti, nes to nepadarė, savo gašlumu lenkai patys save pražudys.

A. T.

SAŽININGAS.

Knygyno savininkas, po smarkiųjų barnių su žmona, į savo darbininką: Kazį, nurink visus meilīgus paveikslus nuo lango... aš nenoriu būti priežastimi kitų nelaimės.

A. Matutis.

Autentuotas Grafas.

ALONU yra pasivaikščioti sulaukus vakaro. Teisybę pasakius, mėgau aš dažnai pasivaikščiojimus vakarais atlikinėti. Taip man vieną vakarą išėjus ant "randez-vous" ir sutikus mano draugą Kazį, pasitaikė, kad turėjau progos susipažinti su autentuotu grafu, kurio garbinga pavardė baigėsi ant "ski". Vėliau, kaip man, taip ir mano draugui buvo malonu laišku prisiminti apie juokingą to bajoro aristokratijos maniją. Mano draugas Kazys mėgdavo su juo susitikti, kuomet atsilankydavo sodnan. Turiu priminti, kad buvo tai puikus, didis sodnas, kuriame augo vaisiniai medžiai ir daug gėlių; prie to gi buvo puikios alejos ir altana, apaugusi vynmedžiais. Naujas pažystamas labai mėgo gėles ir vakare, kuomet jas laistydavome, užmiršdavo apie garbės vertą grafo pavardę, jog plikomis rankomis sėmdavo iš kibiro vandenį ir prigelbėdavo laistyti gėles. Vieną sykį jautėsi laimingu, suradęs nuvytusį rozės kelmą ir, kuomet paliejęs jį vandeniui ir žeme aplinkui apkasęs, kelmas po kiek laiko atsigavo ir atgijo. Kartais net sakydavo, kad noriai sutiktų liktis sodininku, bet tiktai dėl savęs, ne dėl kitų, nes tai būtų priešinga jo luomo pareigoms, na, ir pradėdavo pasakoti apie naičius visuomenės apsirėškimus, o mano draugo tėvas ir vyresnieji klausinėjo jį apie tą ir aną ir tt.; prie to karts nuo karto žvalgėsi, nusijuokdami. Iš to bajoras užsidedavo ir dar uoliau pasakodavo apie savo luomą, rodo, visai nesistengdamas ar nenorėdamas suprasti, kad iš jo vien juokaujama.

Autentuotas grafas buvo tai jauniausiu garsios grafių šeimos sūnus; jo motina tuo laiku buvo našlė. Jų paveldystė buvo visai menka ir tai radosi kur ten parubežyje. Vyriausias sūnus netrukus turėjo po matūrai apimti dvarą, paskendusį skolose,

taip, jog kitiems vaikams mažai kas beliko.

Mūsų autentuotas grafas turėjo stoti akademijon, bet stokojant mokyklos paliudyjimo, nebuvo priimtas. Jis visai nesislėpė, jog neapkentė mokslo. Prie to -gi dažnai pasakodavo, kad nūdieniai visuomenės santikiai esą visai netikę ir valstija turės greitu laiku žlugti, jeigu tvirta reakcija nepaisys valdžios vadžių į savo rankas. Vietoje mėtyti pinigų tušties reikalams ir gerinti liaudies gerbuvį, valstija turėtų ypatingai tvirti garbės fondus nusipenėjusios bajorijos pakėlimui. Tie fondai turėtų būti taip suvartojami, kad iš nuošimčių būtų šelpiami bajorai, nes reikia, kad bajorija būtų visai atskirta nuo mieščių-darbininkų. Būtų tai didelė nauda valstijai, nes tuo būdu bajorija sustiprėtų. Mūsų gyvenime gyvuoja trys sluogsniai: bajorija, dvasiškija ir proletarijatas. Pareinamasis arba taip vadinamas vidurinis sluogsnis, yra tai riedančiu ponijos kamuoliu. Bajorija turėtų valdyti, proletarijatas turėtų tarnauti ir dirbti, o dvasiškija turėtų stengtis priturėti tvarką. Mieščionys yra gaivalas, iš kurio kilsta įvairios revoliucijos. Būtų tai gėda, kad jaunikaitis iš grafių giminės turėtų sėdėti greta "klopu" ir miestelėnų vaikų ir klausyti, kaip netikę mokytojai kalba į jį iš aukšto. Ištisomis valandomis panašiai pasakodavo ir galo nebūdavo.

Aš tuo laiku dar mažas buvau ir dėmiai klausydavau, bet mažai da ką suprasdavau, nes turėjau tuomet apie 12—13 metų. Einant keturioliktus metus, turėjau persiskirti. Nuo to laiko mažai ką girdėjau nuo mano draugo Kazio apie tąjį grafą. Tik štai, jau bus keletas metų atgal, apturėjau nuo jo laišką; tarp kitų svarbių dalykų primena man ir liūdna autentuoto grafo likimą. "Ar atsimeni, — rašo man draugas, — tąjį juokingą aristokratą, kurs mėgdavo save vadinti autentuoti grafu? Karui prasidėjus,

visa garsi grafų šeimyna po visur išsiblaškė. Belankant man šv. Mikalojaus prieglaudoje pavargėlius ir nukentėjusius nuo karo, užtikau tai, ko visai nesitikėjau sutikti: nuskurusį, apiplyšusį, sunykusį, linksmąjį jaunystės dienų draugą, autentuotą grafą, tarpe praščiokų, suvargusių nuo karo pavargėlių, kuriuos Vilniaus mieščionys ir kitų miestų geros širdies žmonės šelpė, kuom tik tai išsigalėdami". Tarpe ko kito laiškas užsibaigia šiais žodžiais: "Tuos, kuriuos niekino ir nuo kurių šalinosi, nūn gi randasi

jų tarpe, it elgeta, ir maldauja jų pagelbos. Ko gi vargšas lietuvis nešelpia: jis net savo priešą priglaudžia ir dalinasi su juo duonos plutele.

Užsimąščiau...

Visokios mintys kilo.

— A-a, tai artymo meilė!— tariau sau: — Juk gi ir Kristus mokino mylėti netiktai savo artymą, bet ir priešą.

Pasitenkinęs tuo prisiminimu iš šv. Rašto, atsidaviau dienos darbui.

SVARBŪS KATALIKŲ NUTARIMAI.

(*Medžiaga imta iš atsiųsto protokolo. "Vyčio" red.*)

Balandžio 22-ą dieną š.m. Pennsylvania Hotelyje, New Yorke buvo Feredacijos Tarybos, Tautos Fondo, L. Raud. Kryžiaus Rēmėjų Draugijos valdybų suvažiavimas.

Svečias kun. dek. J. Mironas susivažiavime pranešė apie Lietuvos krikščioniškąsias partijas, jų veikimą, atsakinėjo į klausimus. Lietuvoje krikščioniškųjų partijų priekyje stovi krikščionių demokratų partija, turinti daug įtakos ir pasitikėjimo mažazemiuose ir bežemiuose. Stambesnieji ūkininkai, nepatenkinti krikščionių demokratų žemės klausimo principu, atskilo ir sudarė žemdirbių Sąjungą, kurion priklauso ir inteligentijos. Tai yra taip-pat krikščionių partija. Pažanga, kurią sudaro inteligentai, ir-gi yra krikščionių partija. Visos šitos partijos kai-kuriais pamatiniais klausimais sutaria, skiriasi vien takto žvilgsniu. Katalikų Centras, partijų nustumtas į šalį, dabar maža veikia. A. L. Katalikų Federacijai reikia su juomi sueiti į artimus ryšius, kad bendrai veikti ir nuosekliai varyti partijų darbą ateityje.

Dr. J. J. Bielskio raportas. Pilnas raportas bus paskelbta spaudoje. Žodžiu išpasakojami misijos uždaviniai ir darbas. Amerikos lietuvių brigados klausimas nupuoless. Dr. Bielskio pranešimai Federacijos Tarybos Valdybos narių priimta 4 balsais prieš vieną (K. Česnulio).

Byoir'o publikacijos biūras. Biūro reikalams lėšas sudaryti buvo sutarta iš vien su tautininkais. Tautininkai savo pažado neišpildė. Iš Tautos Fondo paskirta \$40,000. Iš tų pinigų \$1,400 sugražinta atgal Tautos Fondui, o biūro fonde da yra likę \$1,089.63. Telegrafų kompanijai už neapmokėtas bilas priklauso virš \$800.00. P. Moliui pavesta užbaigti biūro likvidavimą. Biūro išlaidų patikrinimui išrinkta revizijos komisija iš Jono Karoso ir B. Vaškevičiūtės.

Tautos Fondas ir Raudonasis Kryžius. Sutarta būtinas reikalas šių dviejų įstaigų veikimą subrendinti. Būsimieji Seimai tąjį veikimą turės galutinai išrišti. Lietuvoje krikščionių demokratų partijos reikalingos paramos varymui akcijos. Tos paramos jieško pas amerikiečius. Išnešta pageidavimas, kad Tautos Fondas varytų daugiau agitacijos aukų rinkime. Fondo Valdybai palikta susitarti su kun. dek. Mironiu, kurs sutinka važinėti su prakalbomis per kolonijas ir rinkti aukas. Aukos eis krikščioniškos kultūros reikalams Lietuvoje: mokykloms, prieglaudoms, sulenkintų lietuvių Vilniaus gub. atlenkinimui ir k. Suderinti kai-kuriuos kylančius klausimus išrinkta rezoliucijų komisija iš kun. Jakaičio, kun. Urbanavičiaus, L. Šimučio, kun. F. Kemėšio, K. Česnulio ir kun. J. Petraičio.

Federacijos vidujiniai reikalai. Nutar-
ta: paskirtu laiku ir paskirtoje vietoje lai-
kyti kas savaitė Federacijos Tarybos savai-
tinius susirinkimus į kuriuos kviesti ir kata-
likų veikėjus iš apielinkės. Susirinkimų nu-

kaitį, adv. B. Mastauską, K. Česnulį ir dr.
Bielskį da kartą pareikalauti iš Am. R. Kr.
atskaitų, o jų negavus, tuo reikalu atsi-
kreipti prie Suv. Valstijų Senato ir kitus
tinkamus žingsnius padaryti.

GENEROLAS ŽUKAUSKAS FRONTE.

tarimus sekretorius skelbs spaudoje. Fe-
deracijos raštinės įsteigimas Brooklyne už-
girta.

Lietuvių Kolegija Romoje. Reikalas su-
važiavimo nutarimu remtinas, bet Tautos
Fondui, remiant dabar krikščionių demokra-
tų akciją Lietuvoje, trūksta lėšų kitiems
reikalams. Apsiėmus kuriam asmeniui kole-
gijos reikalams rinkti aukas, remti šį darbą.
Suvažiavimas pareiškė, kad kolegijos namas
būtų užrašytas tik Lietuvos episkopatui.

Tautos Fondo Atskaitos. Atskaitos tu-
ri būti garsinamos kas mėnesį.

\$4,000.00 *Lietuvon.* Pinigai nutarta pa-
siūsti Vyskūpo Karevičiaus vardu krikščio-
nių akcijai Lietuvoje.

Lietuvių Dienos pinigai. Kun. Jakaičio
pranešimu, iš Am. Raud. Kryžiaus negauta
jokių atskaitų, kaip sunaudoti Lietuvių Die-
nos pinigai. Susirinkimas įgaliojo kun. Ja-

Susinešti su įvairiomis kitataučių ka-
talikų organizacijomis Amerikoje įgaliota
kun. Jakaitis ir kun. Petraitis.

REZOLIUCIJOS:

3-jų Centro Valdybų (Fed. T., T. F. ir
R. Kr.) suvažiavimas, pripažindamas reikalą
geresnio subendrinimo viso Lietuvos kultūros,
politikos ir šelpimo darbo, randa reikalingu:

a) Kad L. R. Kr. R. Draugijai, kaipo Tau-
tos Fondo sekcijai būtų pavestas visas Lie-
tuvos varguolių šelpimo darbas;

b) Kad toji sekcija kas mėnuo paduotų
Tautos Fondo Valdybai visų savo pajamų ir
išlaidų apyskaitas, kuri pervestų tas skaitli-
nes per savo knygas;

c) kad būsiamam Tarybos suvažiavimui
Waterbury, Conn., būtų paduotas apsvarsty-
ti klausimas sujungimo T. F. ir L. R. K. R.
Dr. Sekretorijatų;

d) kad Tautos Fondo Valdyba ir L. R.
Kryžiaus Rėmėjų Dr. Valdyba darytų kart-
kartėmis bendrus posėdžius.

Aukų siuntimas Lietuvon. Amerikos Lie-
tuvių Katalikų Federacija gerbdama visas
krikščioniškas Lietuvos kultūros šelpimo ir

politikos organizacijas, tečiau del geresnio tikslingumo ir tvarkingumo amerikiečių šelpiamojo darbo, randa būtinai reikalinga, kad Amerikos lietuvių katalikų aukos eitų vienam Lietuvos katalikų finansiniam komitetui, sudarytam iš atskirų nuo Katalikų Centro, politinių krikščionių partijų ir ingalio Am. L. R. K. Federacijos; šitas Komitetas tāsias aukas skirstytų pagal reikalo ir proporcionaliai plėtojimui darbo kultūros, šelpimo ir politikos tikslams.

niškąją srovę Lietuvoje, kad pasekmingiau galėtų kovoti su apsiėiskusia socialistine srove ir bedievybe Lietuvoje.

4. Tautos Fondas ypatingu būdu kreips domės atgaivinimui tautinio judėjimo krikščioniškoje pakraipoje sulenkintuose Lietuvos pakraščiuose, labiausia Vilniaus gubernijoje, dabar laikinai užimtose lenkų vietose, lenkinimui kurių prieš karą plaukė daug iš Varšuvos pinigų ir dabar jų lenkai nesigaili lenkinimo tikslams.

TIK-KĄ IŠVIJUS BOLŠEVIKUS TIES KALKŪNAIS.

Amerikos Liet. R. K. Federacija pasilieka sau teisę iniciatyvos ir patarimų pinigų suvartojimo reikale, gi Lietuvos Finansinis Komitetas turėtų išduoti amerikiečiams aukų suvartojimo apyskaitas.

Tautos Fondo uždaviniai. Susitvėrus Lietuvos Valstybei, kuriam reikalui Tautos Fondas yra didžiausia dalį savo išdanėjusių pinigų paaukojęs, mūsų Tėvynėje Lietuvoje prasideda diferencijacija srovių, krikščioniškų ir nekrikščioniškų. Mes Amerikos lietuviai katalikai, trokšdami visa savo širdimi prisidėti prie krikščioniškojo veikimo Lietuvoje, turime savo visas pajėgas pakreipti, kad krikščioniškas veikimas galėtų Lietuvoje liousai plėtotis.

Šiuo reikalu Tautos Fondas remis:

1. Katalikiškas mokyklas Lietuvoje.
2. Per savo skyrių R. Kryžiaus Rėmėjų Draugiją šelpis Raudonojo Kryžiaus reikalus Lietuvoje, našlaičių ir pavargėlių prieglaudas, rūpinsis Lietuvos kariuomenei dovanų siuntimu.
3. Tautos Fondas remis krikščioniškąją politiką Lietuvoje, kaip va: krikščioniškąją spaudą, rinkimų agitaciją, palaikys krikščio-

LIETUVOS MISIJA IR MŪSŲ VISUOMENĖ.

1.

Lietuvos Misijai darant pastangas dezorganizuoti lietuvių katalikų šelpiamąjį darbą ir mūsų jaunuomenės L. Vyčių prakilnų veikimą — Am. Liet. R. K. Federacijos veikėjų suvaziavimas atsiliepia į katalikų veikėjus, kad jie nesiduos suvilioti įvairiais bepartijumo obalsiais, turinčiais tikslą skaldymo mūsų visuomenės, ir juo nuosekliau laikytūsi savo įstaigų ir organizacijų.

2.

Kadangi Lietuvos Misija nepildo savo tiesioginio uždavinio — sukėlimo paskolos Amerikos lietuvių tarpe, ir vietoje to kreipia pirmąją savo energiją į savotišką pertvarkymą Amerikos lietuvių visuomeninio veikimo savo partijiniais tikslais.

Kadangi toksai Misijos veikimas ir taktas trukdo svarbiausį tautos reikalą — paskolą ir tuo labiau mažina pasitikėjimą amerikiečių misijos nariais, Katalikų Federacijos veikėjų suvaziavimas apgailestauja panašią Lietuvos Misijos darbuotę ir atkreipia į to-

kią misijos akciją Lietuvos valdžios ir visuomenės domę pasitikėdami, kad Lietuvos valdžia padarys tame dalyke reikalingus žingsnius.

Tuomi pat suvaziavimas atsišaukia į Liet. Katalikų visuomenę, kad neatsižiūrėdama į tuos Misijos netaktus, visomis galėmis remtų Lietuvos paskolą.

AM. L.R.K.F. SEKRETORIJATO NAUJAS ANTRAŠAS.

Federacijos Sekretorijatas jau persikėlė iš Detroit, Mich. į Brooklyn'ą, N. Y. Visais Federacijos, Tarybos reikalais meldžiame dabar kreiptis šiuo antrašu:

A.L.R.K.Federacija,

222 South 9th St., Brooklyn, N. Y.

Federacijos Sekretorijatas inkurtas naujame S. L. R. K. Am. name, kuriame bus taipgi S. L. R. K. A. ir Tautos Fondo raštinė. Visų Amerikos lietuvių katalikų didesnių organizacijų centrams po viena pastoge apsigyvenus, susidarys galingas Amerikos lietuvių katalikų centras, kuris nuosekliau ir tinkamiau galės mūsų išėivijos ir lietuvių tautos reikalais rūpintis.

Jonas E. Karosas,
Fed. Sekr.

Lenkų Mandagumas.

Vargu yra kita tauta taip atsižyminti mandagumo ypatybėmis, kaip lenkai. Žinoma, tasai mandagumas yra savotiškas. Jų tarpe ir skerdžius, ir piemuo ir elgėta yra "pan". Esu girdėjęs net šitaip. Susipyko du ponišku lenku tarp savęs, vienas tuoj kerta: "Pan jesteš šwinia" (ponas esi kiaulė). Kad ir kiaulės ypatybės primesta, visgi "pan".

Atbudo lietuviai iš tautinio letargo. Ima tautos reikalais rūpintis, savo turtais gėrėtis. Lenkas sarmatina lietuvi, žemindamas jo praeitį. Bet-gi vadina "broliu". Eina lietuvis gatve, kalba lietuviškai, lenkas iš tolo sarmatina: "litwin". Jei bespėkė senutė arba mergaitė eina su lietuviškomis

žymėmis, lenkas parstums, iškolios, nekartą ištraukęs lietuvišką maldaknygę į skutus pavers, bet susitikęs lietuvi viešesnėje vietoje vėl broliu vadins.

Prieš karą lenkai daugė galvas lietuviams už lietuvių bažnyčiose, gatvėse ir ant kelių. Laikraščiai, čiulbėdami apie uni-
jas, saldžiai brolystę minėjo ir broliais vadino.

Lietuviai kitaip mandagumą supranta. Jei kalbi apie brolystę ir broliu vadini, tai nesikoliod, nemuš per galvą, kad ir jautiesi esi tvirtesnis. Reikia čia pasakyti, kad lenkai kitus persekioja tik ten, kur jų didžiuma, o kitų mažuma.

Dabar Lietuva ir Lenkija yra valstybės. Lenkai vis da neišsizada Lietuvą pavergti. Jie naudoja įvairiausias priemones, kad atsiekus savo tikslo. Paleido apie lietuvių šlykščiausių melų, kad jie pro-vokiečiai. Žiūrėkite, sako Santarvei, jūsų ir mūsų tiek kraujo išlieta, tiek prikentėta ir vargta, kol teutono galybė sutriuškinta, o vė, lietuviai eina su jais, jiems atsidavę. Išsijuosę pūtė šį melą, kol lietuviai jį išblaškė, parodydami darbu savo "pro-vokiškumą". Lenkai pūtė melą, o į akis lietuvius broliais vadino.

Lenkų kariuomenė trempia Lietuvos rubėžius, žudo žmones ir plėšia turta, tuo tarpu lenkų politikai lietuvius broliais vadina. Atvažiuoja į Kauną Lenkijos atstovai ir sako lietuviams: broliai, susitaikykime! O lietuviai, prisiklausę tiek lenkų čiulbėjimų, paprastai, lietuvišku būdu, atsako: palikite kas mūsų — mums, o savo turėkite, tada būsime broliais.

O dabar, kada lietuviai įgijo daug kanuolių, amunicijos, ir kitų reikmenų, sako ir mūsų lauke jau lenkai brolystės obala kelia. Rasite, kada nors ir įvyks brolystė.

Lašas.

DVASIOS PAGAVIME.

Girininkas. Meška yra pavojingiausių žvėrių. Ką ji užklumpa, užkluptasis turi žūti. Jei bėga, meška vejasi, jei lipa medin — meška seka paskui, jei šoka vandenin — ir meška paskui...

Svečias. O kai žmogus pasislepia?

Girininkas. Tada ir meška pasislepia.

Šviesos Spinduliai.

Surinko ir liuosai vertė A. K. Tauragis.

Bailys.

Kiekvienam bailiui, kuris savo baime pavojaus valandoje parodė, žodžių nestokuoja ir daugiausia savo liežuviu giriasi karui pasibaigus.

Tacitus.

Bailumas.

Saugumui pasitikėti, atsukus nuo priešo ginklus, kurie kūną gina, tai tikrai kvailumas. Kovose didžiausi bailiai didžiausiam pavojui stovi; narsumas, tai geriausias apsigynimas.

Sallustus.

Bailio motina paprastai neverkia

Nepos.

Juokiasi iš randų tas, kuris žaizdos niekuomet neįtauta.

Shakespeare.

Bailiai daug kartų miršta mirčiai neatėjus; narsieji-gi tik kartą mirtį mėgina.

Shakespeare.

Kiekviena diena neša savo palaiminimus, kurie gal skausmą ploščium pridengti.

Dievas tai Augščiausia stiprybė stiprianti tuos, kurie Jam pasitiki ir atsiduoda.

Šv. Katrina iš Siennos.

Tikroji didenybė.

Tikroji didenybė paprastai prielanki, saldi, žmoniška. Ta, iš kitos pusės, kuri ne kas kita, kaip tik vien apgaulingas paveikslas, tai biauri, neprieinama, maloni vien tik savo išrinktiems. Ar nuostabu tad, kad ji taip dažnai sukelia pavydumą ir murmėjimus?

Jei nori, kad visi tave mylėtų ir gerbtų, būk visiems teisingas ir mandagus. Antraip, jeigu savo bejausliu, karštu ir puikybės išpūstu pasielgimu pats savę darai neapkenčiamu tiems, kurie arti tavęs, išeina, kad žemesnieji neapkenčia tavęs, vyresnieji netėmyja tavęs ir visi tyčiojasi iš tavęs.

M. Blanchard.

Didžiosios širdys niekuomet garsiai neplaka. Artinantis prie žmonių, savo balsą

pridengia, o nuo stumdančios minios galvas palenkę ir tylinčioms lūpoms skubinasi šalin. Pasaulis-gi patėmyja ir murma paniekos žodį: "Puikūs". Bet didžioms širdims visai prasišalinus iš gyvųjų tarpo, žmonės su pagarba renkasi, jų karstą bučiuoja ir prieš jų dulkes kelius lenkia. Didžios širdys visuomet sau vienos; jų didžioji didenybė nežinoma; pasaulis mažai žino, Dievas-gi likusią.

Kun. Ryan.

Didvyris.

Būti didvyriu, nereiškia girdint trimito balsą šaukiant kovon iškeliauti; nereiškia negyvą gulintį nuo priešo smūgių lavoną, bet didvyriu būti reikia vien savo uždavinį atlikti.

Gal virš galvos vėliava neplevėsuos; gal pasaulio pagyrimo nepatirsi; savo uždavinį atlikti; kiekvienoj' trumpoj' dienoj' būk narsiu ir teisingu, o tavo džiaugsmas kareivio perviršins.

Džiaugkis.

Džiaugkis gėlėms nuvytus; medžiams lapus numetus; sunkiai miglai laukus ir mūrus apgulus, šalnai ore pasirodžius; džiaugkis, kada visur viskas tik vien tyrai, kada debesiai šviesą dengia; džiaugkis, kada negirdėtis dainų neramioj' dienoj', nei žvaigždžių ilgiausioj' naktij' nematyti.

Džiaugkis, kada pasaulis nuobodus ir širdis nusiminus; kada iš visų jaunojo pavasario meilių vos vienas draugas belikęs; džiaugkis toli už saulėtų kalnų bejauslėj' pakalnėj'; kada rytmetinis linksmumas toli palikęs ir kada nusiminimai savo darbą atlieka.

Džiaugkis širdžiai ir minčiai silpstant ir kada rankos gabumai vienoj' trumpoj' valandoj' ilsta. Džiaugiamės linksmam ryte ir vėl per pietus; bet atėjus žiemos nakčiai, kuri reiškia nuvargusį laiką, ar ieškome tada džiaugsmo?

Ak, taip, nes tikrasai džiaugsmas ne lengvume ir linksmybėse; jo namai Dievo širdyje randasi, bet ne žemiškose meilėse. Dievo meilė visuomet ta pati: saulei šviečiant ar temstant. Tuomet tik rytmetinis linksmumas tęsiasi per ištisą dieną, kuomet širdis džiaugiasi Dievuje.

Kančia ir viltis.

Kančia, tai Dievo sielos pabučiavimas. Pakeik galvą augštin! Ten, kur dar tamsi debesiai verčiasi, linksmumo saulutė tekės.

Kun. Ryan.

Mados.

Vargšės moters! Jos kalnus traukia paskui savę. Tokiu būdu jos sau ir kitiems užkenkia. Gerai daro platindami gatves; bet neužilgo reikės ir duris platesnes daryti. Vargšės moters! Visomis savo madomis jos kentėjimus paneša šiame pasaulyje, jos juos daro ir kitiems.

Marie Vianney, Curé d'Ars.

Auksas.

Auksas yra duotas kvailius žaisluose užlaikyti: vieniems jį krauti, kitiems-gi jį išmėtyti.

Pope.

— A —

Priimk apkaltinimą paeinantį nuo kiekvieno žmogaus, bet laikykis savo nuosprendžio.

Shakespeare.

Nei tvirtybė nei galybė žmonijoj' apkaltinimo negali išvengti.

Shakespeare.

Neteisingiems žodžiams puikus atmo-kėjimas nėra vertas.

Shakespeare.

Lai nesukelia tavo ūpo kiekvienas naujas atsitikimas, nes kvailiai gerėjasi, bet išmintingi tik pataria: kaip tie dalykai, kuriuos mes per miglas matome didžiais išrodo, paikumais visuomet gali juos padidinti.

Pope.

— B —

Vien tik pasibaisėjimas ateinančios nelaimės privertė daugumą bailių didžiausius

pavojus išdrįsti. Tas vyras yra tikrai naršus, kuris, prisirengęs kiekvieną baisų atsitikimą sutikti, ir moka ramiai laukti jo atėjimo.

Lucanus.

— C —

Garbė už auksą brangesnė.

Žmogaus gyvenimas tai visur tas padėjimas, kuriame daug reikia nešti, o mažuma pasidžiaugti.

B. Johnson.

Tam, kuris gerai gyvena, visokis gyvenimo būdas geras.

B. Johnson.

Didysis dalykas vertas patėmijimo — tai žmogaus gyvastis.

B. Johnson.

Gyvenimas ištikrųjų — tai ne šventė; jame trūkumų, vargų, nusidėjimų, mirtis, ir begėdiškos baimės randasi, ant viso ko pasigailėjimo ašaros puola.

J. G. Whittier.

Gyvenimas — tai tik einantis šešėlis, vargingas lošėjas, kuris velkasi savo laiku ant scenos ir pyksta, o vėliau daugiau negirdziamas; (gyvenimas) tai pasaka silpnapročio sakyta, balso ir piktumo pilna, bet nieko nereiškianti.

Shakespeare.

Gyvenimas — tai antra kūdikystė, ir vien tik užmiršimas; be dantų, be akių, be skonio ir be viso ko.

Shakespeare.

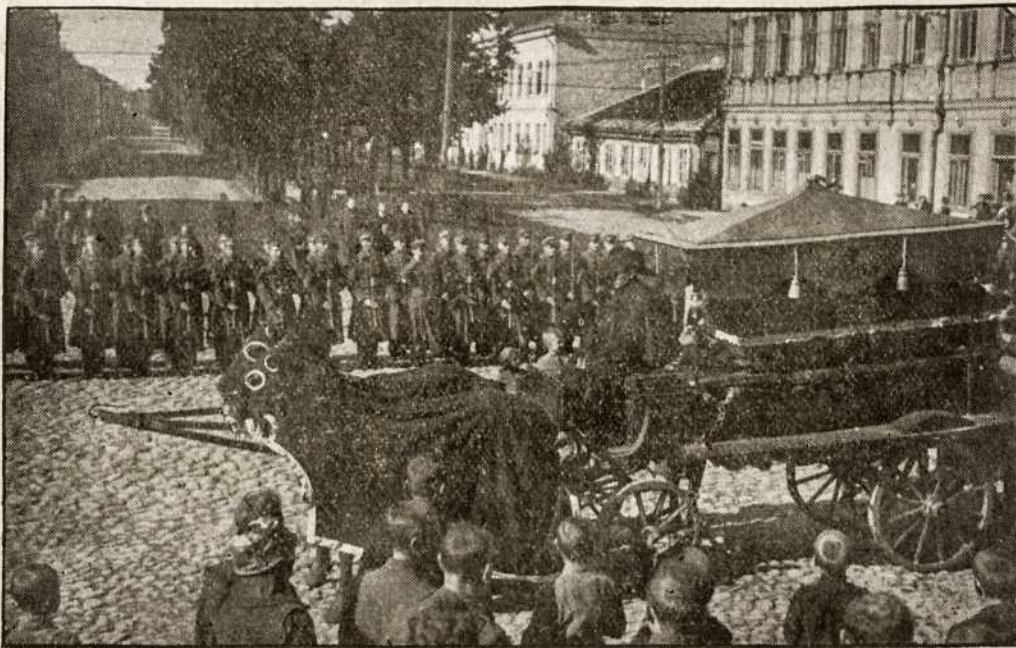
... nuo valandos į valandą mes nuogstam ir nuogstam, o vėliau nuo valandos į valandą mes pūstam ir pūstam.

Shakespeare.

Kaip ne visuomet galima turėti skaisčiai šviesią saulę ir tyrą mėlyną dangų, bet tamsios lietingos dienos turi ir-gi ateitį, idant žemės vaisiai augtų ir išduotų derlingą piūtį, taip tad žmogaus gyvenime doros padidimui ir tobulinimui, debesiai ir vėsulės turi užėiti, jei norime tikrai derlingą piūtį sau sutaupinti.

— D —

Sakoma, istorijos mokinimasis didina ir apšviečia išmintį, bet del ko? Del to, kad jis

Laidotuvės generolo Šlaboševičiaus, mirusio toje pat dienoje, kuomet liko nuskirtas vyriausiu Lietuvos karo vadu.

daduoda stiprumo ne vien paeinančius, bet visus atsitikimus svarstyti ir augština mūsų supratimą atsitikimams svarstyti, kokio prieš mokinimasi neturėjome.

Kard. Newman.

— E —

Maloni kalba draugus padaugina, o meiliai kalbantis liežuvis malonius sveikinimus.

— F —

Ak, del kardų anų laikų! ak, del tų vyrų, kurie juos nešiojo, kada vardan Tiesos apsiginklavę stovėjo, augštą išvaizda spindėdami, prieš kuriuos ir tironai lenkėsi.

T. Moore.

Skaudus liūdnumas — tai ne praeties atsitikimas, bet tai gyvenimas, — padėjimas, kurį paprotys baisiesniu, o metai labiau neramiu daro.

Nesutikimas, neapkentimas ir keršinimas visus gyvenimo linksmumus apvagia. Nuolankumas-gi ir savęs užsilaikymas — siekliai ramybę ir patenkinimą atneša.

— G —

Ištikrųjų, nėra nieko kvailesnio arba paikesnio, nieko melagingesnio, arba tuštesnio, nieko puikybėje labiau pakilusio arba didesnių prisiegos laužytojų, kaip toki miesčio vyrai, kurie amžinai tarška, kuriuos vadiname maištininkais. Ir aš galiu prisiskaityti prie jų, aš, kuris prariju neteisingas pasakas tų, kurie nuduoda viską žinanti, bet nieko nežinanti. Jie žino net tavo mintis, kurias dar turi ir kurias da ateityje turėsi. Jie žino, ką karalius karalienės ausyje kušdeno: šitoki vyrai žino tą, kas da neįvyko ir kas gal nei neįvyks.

Plautus.

Yra dvi rūši tų, kurie maitinasi iš kitų; viena paprasta, kuri komedijose randasi; kita-gi beširdė.

Už seną maištininką nėra nieko nenaudingesnio.

Martialis.

Lazdynų Pelėda.

Memento Mori!

Fantazija.

Naktis. Viskas nutilo, ilsis visas pasaulis, tik vargas, tik sopulys neminga, ir mirtis, nenuvargstanti, visada godi aukų, slankioja... Prie sergančios dukters patalo nemiega nuliūdusi motina. Nebepirma naktis, nerami ir ašarose, oi nebepirma!.. Nuovargis paėmė viršų, ir šit — apsnūdo motinos kūnas, bet jos siela nemiega; šit — ji savo žvilgesiu mato, ko žemiškomis akimis negalima matyti...

Gešta naktinė lemputė; pro trobos langelį smelkiasi mėnesies spinduliai, apšviestami trobą, ligonies lovą ir ties lova kabantį Sopulingosios paveikslėlį...

Kaž-kur pragydo gaidys, ir pasklido garsas po sušalusius laukus, kol nutilo girioje; vieną antrą sykį nugarsėjo paukščių garsinama budynė — ir vėl tylu, ramu...

Ir šit, nė durų nesugirgždinusi, be jokio šnabzdėsio, lyg ne žemės reginys, įėjo į trobą balta esybė...

— Kas tokia esi? — klausia išsigandusi motina.

Esybė stovėjo, lyg susisarmatijusi, nerūši, susidėjusi miglotas rankas ant savo krūtinės; giliai inkritusiose akyse buvo matyti pasigailėjimo užuojautos ir gerumo...

— Nebijok manęs, aš visada skubinuosi, kur jaučiu gyvenimo kančią; aš malšinu visus sopulius, visas kančias... tildau ilgėsį ir nuliūdimą, nešu užmiršimą; aš migdau tyliu, ramum amžinu miegu... ką negailastingas gyvenimas suteikia, kam erškėčiai sielą subraižo, kam sielos sparnus gyvenimo audra sulaužo, — aš juos visus, kentėjus, vilioju prie savęs... eikite šen prie manęs kentėtojai: aš visiems teikiu vienodą pasigailėjimą ir visiems savo glėbį praskleisiu, visus priglasiu... net baisiausias žudytojas atras pas mane atleidimą ir ramų amžiną pailsį...

— Tu, vargše motina! ne sykį rūgojai ant manęs, kada iš lopšelio ėmiau tau mažą vaikutį, bet kad tavo akys galėtų paregėti jiems likimo paskirtus gyvenimo takus...

vargše tu vargše... nebijotumei manęs, tu mane laimintumei kaip gelbėtoją...

— Jūs žmonės bijote manęs, nes be apgaulės einu ir be monų ir nešu tikrą nuraminimą...

— Badas, sopulys, ilgėsysis — visi tie jūsų žudytojai nutils, man dustelėjus. Aš — jūsų muzikų mirtis, slankioju po sodžių surūkčius lauzelius ir tildau jūsų suvargusias sielas, besigrumiančias su gyvenimo santikiškais. O jūs bijote manęs. Tuo tarpu gyvybė tyčiojasi iš savo tarnų ir siunčia į žemės paniekinimą kas kartą vis naujų aukų... Gaila man jūsų, — tarė baltoji esybė ir iš indubsių jos akių pabiro šaltos ašaros...

Nuramink, priglask mudvi abidvi! — tarė vargšė motina, — teuzmirštie mergina, kad ją mylimas pajuokė, teuzmirštie nustotą rūtų vainikėlį, tegu nebegirdi žmonių išjuokimo, tyčiojimos už tai, kad pagimdė negyvą vaikutį, o motina ji savo rankomis, nakčiai atėjus, po kryžiaus lauke palaidojo. Padaryk, kad užmirštova abidvi, jog šiuomet ar tuomet žmonės atkas šitą mažutį lavonėlį ir teis, ir baus, ir niekįs, tartum patys šventi būdami; kad jau užmirštova apie sūnus, kurie praturtėję išsizadėjo senos motinos! Duok mudviem abidviem užmiršimą, duok amžiną be sapno miegą!

Ir tyliai artinasi mirtis, tiesia miglotas, šaltas rankas...

Staiga menka trobelė nušvito skaisčiais švituliais, ir inbėgo linksmi, prasijuokusi Viltis, ir, plodama rankutėmis, rėkavo:

— Nenuliusk, motina, šit gyvybė grįžta! grįžta su visa savo draugija! Šit šit jau kieme — tuoj ją pamatysi!

Prasiskleidė trobelės sienos, — ir šit motina mato keistus svečius, kurių daugybė griaunasi į vidų: pirmiausia įbėgo laumės ir užsuko kaž-kokį pilną šėlšenos šokį, juokdamosi ir kvatodamos blaškė margais spinduliais mirgančius vainikus, švitruojančias gėles, kuriomis nudabino nusaistė visą menką trobelę.

— Tai mūsų aukos, mūsų! — šaukė jos, — šalin tu, nelemta šalta mirtie! Šalin in rūšį!... Čia gyvybė eina, mūsų ponija, valdovė!... Veltui tiesi į jas tas savo kaulo rankas, — šaukė Viltis — šalin, šalin, šalin!

— Jos mūsų, dar ilgam laikui mūsų! šaukē laumēs, po kita kitos. — Aš jų širdis pavydo pripildysiu, užnuodysiu!

— Aš sužadysiu nepasotinamu troškimu!...

— Aš duosiu paragauti gyvenimo ištaigų!...

— Aš nuvesiu in klaidžias klampynes!

— Ir visas draskysim, daužysim, niekšim, žudysim, — šaukē nelemtas jų choras, visos kaukdomos ir juokdamosi...

— O aš, kada jos puls suvargusios, žudomos, aš joms paduosiu amžino nuliūdimo, kartybės taure!

— O tu, gallestingoji mirtie, šalin, šalin iš čia! Taip liepē mūsų valdovē Gyvybē.

— Einu, einu, jau einu iš čia!

Ir išnyko išblyškusioji mirtis liūdna. Laumēs šoko kaž-kokį pragarišką šokį, — net visa trobelē lingavo...

— Ir aš čia kuomet-ne-kuomet apsilankysiu, pro šalį pralėkdama — tarē Laimē.

— O aš visada ir visur būnu, — atsiliapē Viltis, — ir pas vargdienius, ir pas didžturčius, visus vilioju, visus apgaudināju: taip meili kiekvienam mano žibintuvėlio šviesa!

Ir švystelėjo savo žibintuvu in akis vargšei motinai.

— Bet mes tau ilgai šviesti neleisime! — šaukē laumēs, — lig tu savo šviesiu žibintuvu pašviesi jūdviejų taką, mes pagramzdysime jiedvi neperregimose tamsybėse, kuriose nē iš kur neateis joks spindulėlis.

— Ka, ka, ka! Mes turime didžią galę in žmonių širdis... mes viešpataujam minioms — vargdieniams, didžturčiams, visam pasauliui!...

Atbudo motina. Trobelē tušti ir tylu, tylu... Lemputē senai užgesusi, ir mėnulis kaž-kur pasislėpęs už debesų, tik aušros žvaigždē iš augštybių bemirganti balzgana, o nuo saulėtekio besiimas skaistus žaras. Aušta...

Aušta: Saulės rytmetinis spindulys apšvietē trobelę; jis toks pat šviesus ir skaistus, kaip Vilties žibintuvo šviesa.

Dairosi motina; pesilenkia nerami, žiūri in ligonies dukters veidą, — ir širdis džiaugsmu suplasnojo: veidelis paskaistėjęs, ligonis bekvėpuojanti ramiai, vienodai... gyvybē, matomai, begrižtanti...

Atsiminė senai motinai ta liūdna esybē, baltoji, kuri tiesē in jiedvi rankas ir iš-tremta nuėjo sau...

Ją paēmē gailesys, ilgesys...

Nuleidusi liūdnei galvą, ji atsiminė savo praeitus metus ir pamatē, kad visame jos gyvenime beveik nebuvē šviesių valandų, o užtat begalēs vargo, apgaulių, nuliūdimų ir klaidžiojimų... Raukšlētu senēs veidu pariedėjo gausios ašaros nuliūdimo... Kaž-koks šaltas pūstelėjimas perėjo per trobelę, ir pasigirdo tyliai ištarti žodžiai:

— Nesibijok, nenuliūsk! Ateis galas gyvybei viešpatauti, sugrišiu ir paliuosuosiu.

(Iš "Vairo").

Malda Paguodē.

Buvo giedrus, tylus pavasario vakaras.

Sugrižo Rožytē namo ir užsidarē savo kambario duris. Priėjus prie lango, užsirymojo, įsiziūrėjo į erdves, į mirgančias žvaigždes.

Ražytē nulenķē galvą ir pradėjo gailiai verkti. Didis skausmas surēmē jos širdį. "Štai tau ir gyvenimas! Aš vienų-viena, visų apleista našlaitē. Nieks gero žodžio, nuoširdžios užuojautos nerodo. Ir kas-gi mane atjaus? Nebent tas mėnulis, kuris augštai šviečia skleisdamas išblyškusius spindulius į mano suvargusį veidą. Ir kam da gyventi, jeigu tik erškėčių takais prisieina vaikščioti, o laimēs nēra nē lašelio".

Sunkus nuliūdimas spaudē Rožytēs širdį, juodos mintys slinko galvoje. Bet atsiminė ji vieną dalyką... Tai malda. Čia Rožytē palenkē kelius ir karštai pradėjo maldauti Augščiausio, kad Jis palengvintų gyvenimo vargų naštą. Malda nuramino širdį, ji įkvėpē pasiryžimo ir ištvermēs.

Ramiai užmigo Rožytė, o išbudus jautė
atsilsėjusį kūną ir dvasią imtis darbo.

Malda ją paguodė ir sustiprino.

Vargo Mergelė.

Pastaba.

“Vyčio” bal. 15 d. Nr. 7(80) leidinyje buvo Mažo Vinco raštas apie universitetus ir kitas mokyklas, kuriose lietuvių kalba yra išguldoma Tarp minėtų mokyklų patėmyjau ir S. S. Cyr. Meth. Seminariją, Orchard Lake, Mich., iš ko suprantu, kad gerbiamas to straipsnio rašytojas nežinąs dabartinio ten lietuvių stovio. Laikau priederme pranešti visiems lietuviams, kad minėtoje mokslavietėje šiais metais “tikrų lietuvių” kaip ir nėra. Gal viens du belikę. O apie mūsų kalbos išguldinėjimą tai nēr nei ko kalbėti. Kitados, kuomet da buvo nemažas būrelis gerų lietuvių, tuomet tas darbas buvo atliekamas, bet tie laikai jau praėję. Ten ir S. A. L. R. K. Moksleivių kuopa likviduota. Da praeitais mokslo metais, t. y. 1918-19 ik Kalėdų penki lietuviai kuopą užlaikė, kartas nuo karto darydami susirinkimus. Viens iš tų prieš Kalėdas tais metais liko išventintas į kunigus, o kitas persikėlė į kitą seminariją. Dar neseniai kitas buvo išventintas, o ketvirtas (diakonas) kur kitur išvažiavęs.

Kartais gali kas pasakyti ten esant daugiau lietuvių ir šiais metais. Tas tiesa. Buvo jie ir anais metais, bet koki?! Užsigynę lietuviai, su lietuviais nieko bendro neveikę ir neveikia.

Matydamas klaidinančią žinią “Vytyje” apie tą mokslavietę, turiu pranešti lietuviams tikrai mylintiems savo tautą, kas ten yra iš mano patyrimų. Žinau, kai-kurie skaitytojai pasipiktins skaitydami, bet ilgiaus negaliu tylėti.

Tie neva lietuviai (sulenkJę) ne tik ką savo tautos užsigynę, *bet lenkų tautiškam fonudui aukoja*, o kas da pikčiau, *ne smulkias aukas*. Gailu, skaudu, net ir pikta darosi žinant, kad mūsų lietuvių tokių atsiranda,

kurie ne tik kad tautai nepadedą šiame jos svarbiame laike, bet da aukas ten dedą, kur jos bus sunaudojamos Lietuvai ant nenaudos. Perka savo pinigais sau ir Lietuvai neapkenčiamą jungą. Neminėsiu vardų nē pavardžių vardan jų giminių, kurie, žinau, esą geri, tikri Lietuvos sūnūs ir dukters, dirbanti jai iš visų savo jėgų. Tiek del pardavikų!

Kad perspėti lietuvius moksleivius, kurie skaitė Mažo Vinco straipsnį, ir kurie mano ateinantį rudenį važiuoti į kai-kurias mokslavietes, kuriose lietuvių kalba išguldoma, rašau šį straipsnį, kad minėtoje vietoje lietuvių kalbos nėra. Ateityje, galime pasitikėti, ten naujų lietuvių nesiras, nes ten vis važiavo didžiūma iš Lietuvos atvažiavę, bet iš Lietuvos čia jau nevažiuos, o Amerikoje gimę ir augę lietuviai važiuos į tas mokslavietes, kur “suprantama” kalba vartojama.

Negaliu nieko sakyti prieš ten esantį rektorių, nes jis, kiek aš patyriau, mūsų kalbos mokintis ne tik neuždraudė, bet ir mokinimuisi nėsąs priešingas. Čia kalbu vien apie “paliokus”-moksleivius. Paliečiant juos, turiu pasakyti, kad lietuvis jų akyse neapkenčiamas ir jie, progai būnant, parodys tą neapykantą visokiais būdais. Kuris nori panieką kęsti, skaudančią širdį nešti, ir ne tik neišmukti savo kalbos, bet da užmiršti ją, o vėliaus ir visai ištautėti, lai ten važiuoja.

Parašė *Tauro Ragas*.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje gavo skantį kablegramą iš Kauno nuo vald. agentūros Elta:

Žinomesnieji atstovai: Ministeris Draugelis, Stulginskis, Juozas Vailokaitis, Kazys Grinius, Bortkevičienė, Rozenbaumas, Pasiuntinys Purickis, Vice-Ministeris Stankus, Generolas Galvidis, Bizauskas, Krupavičius, Rachmilevičius, Ministeris Čarneckis, Kairys, Ministeris Soloveičikas, Pozhela, Rimka, Šlezevičius, Vytautas Račkauskas, Profesorius Jurgutis Balys.

LIETUVOS ATSTOVYBĖ AMER.

Per

M. J. Vinikas.

Bibliografija ir Kritika.

MANO PATYRIMAI DIDŽIOJOJ KARĖJ 1918 IR 1919 METAIS.

Parašė kun. J. F. Jonaitis. Psl. 64. Išleido Lietuvių Prekybos B-vė, 1920. Boston 27, Mass.

Lietuvių tautos literatūroje mažai tesiranda raštų apie karus, išskyrus liaudies kariškas dainas, o iš didžiojo pasaulinio karo raštų lietuvių kalboje beveik visai neturime čia Amerikoje. Lietuvoje gi jų nestoka. Gal dėl to, kad jie gyveno ir tebegyvena jo sūkuriu apsiausti, tai-gi pergyventas sunkias valandas ir įspūdžius surašė į knygas ir gamina, be abejonės, didžiųjų nuotikių veikalus. Už tat gi visai nenuostabu, kad papuolus į mano rankas panašaus turinio knygutė, tikrai nudžiugino mane, dar prie to prisidėjo ir gerai man pažystamo autoriaus atvaizdas ir puikūs viršelis, tad-gi įspūdžiudamas mintijau: jeigu jau ir viršelis yra gražus, tai ir mintys knygutėje išreikštos bus tolygios.

Bet gi atskleidęs pirmuosius puslapius ir pradėjus skaityti knygutės autoriaus biografiją, iš pat pradžių kaž-kodel persiemiau keistais įspūdžiais. Manding rodosi, jeigu neklystu, tai profesionalai literatai savęs negarbina savo raštuose. Kad knygos pradžioje kartais apie juos ir minima, tai yra kitų rašyta ir nieko neperdėta, tik tiesą tepasako. Nieko netariame, kad kun. Jonaitis pasisako, būk jis buvo "vienintėlis (?) lietuvis kunigas į Vakarų nuo Chicagos", bet, kuomet sakosi, kad "tvėrė parapijas" kai-kuriose vietose, tai turime pareikšti, kad panašaus ko dar nėra užrašyta metraščiuose. Kun. Jonaitis būtų teisingiau pasisakęs, kad jis keliose kolonijose aprūpino žmonių dvasios reikalus. Paskui ne tik perdėm giriasi, bet ir perdeda, sakydamas, būk jam "prisieidavo per metus pervaziuoti juos (savo "parapijonus") aplankant apie 40,000 mylių". Žinome, kad Vakaruose tegalima traukiniu į dieną padaryti 200 mylių, tai į metus laiko paimtų 200 dienų būti kelionėje. Ir, nesuprantame, kaip kun. Jonaitis galėjo priedermiai prižiūrėti tikrąją jo parapiją ir iš kur galėjo semti lėšų tų kelionių padengimui.

Tiek tai apie kun. Jonaičio, jo paties, sudarytą biografiją. Dabar pažvelgkime į tolesnį knygutės turinį, pavyzdžiui p. 14, kur rašoma: "Kapelionas paprastai yra priskiriamas prie kiekvieno batalijono ir, jei jis yra ir katalikas, tai jis turi visų dvasinius reikalus aprūpinti, ar tai būtų kareivis protestonas ar katalikas, visi jam lygūs, o jei protestonas, jo priederystė taip-pat yra aprūpinti, kaip protestonų, taip ir katalikų reikalus". Beveik tas pats yra atkartota ir 17 puslapy. Visai neįtikėtina, kad koks protestonas galėtų klausyti išpažinties arba dalinti Komuniją. Aiškiai ir matomai pasirodo, kad autorius arba nesupranta dogmos pagrindų arba iš nekatalikiškos literatūros yra pasiskolines pažymėtą ištrauką.

Pusl. 18 skaitome: "nebuvo nei vieno, kuris būtų išdrįsęs sakyti, jog nėra Dievo. Jei kuris ir būtų atsiradęs, aš tikiu, jog jis būtų gavęs kulipką nuo savo artymo kaimyno". Negirdėta šviežiena, ištikrūjū! Tiek to. Tėmykite, kas žemiau rašoma: "jei kas atsirastų, kuris abejotų apie Dievo buvimą, aš pasakyčiau, eik su manim į karės (karo) lauką, pažiūrėk į pašvęstą žemužę, kuri taip buvo krauju ir žmonių gyvastimi pašvęsta", o dabar su tuo pareiškimu palyginkime 36 puslapi, kur paregėsime labai didelį skirtumą: "Žmogus stovi ir matai... Žiūri ant to viso ir žiūri į žmones, jau nepanašius į žmones, bet į žvėris ir neiškenti nepasakės: O Dieve, jei ištikrūjū Tu esi, kodėl Tu nesustabdai tos baisenybės?" Ir, jeigu koks misijonierius arba pamokslininkas mėgintų tomis ištraukomis darodėti Dievo buvimą, tai žmonių (kad ir pagonų) ne tik neįtikintų, bet dar gerus katalikus galėtų įvaryti į abejojimą apie Dievo buvimą.

Kontradikcijų pilna ir kitose vietose. Pavyzdžiui pusl. 28 sakoma: "dalykas... už vis svarbiausias, tai vanduo. Kuomet kareivis... gauna lašelį vandens, jam išrodo lyg pats angelas nužengė iš dangaus ir rasa atvilgino jo burną. Jei aš gaučiau stiklą vandens, man užtektų jo nusiskusti barzdą, išplauti burną ir dantis, nuplauti veidą ir liktų atsigeriti. Iš to matote, kaip brangus vanduo ant fronto linijų". Išrodo, kad vandens stokavo ir sunkiai galima jo buvo gauti. Tuo tarpu 26 puslapy randame parašyta: "Kaip visiems yra žinoma, Prancūzijoje beveik visuomet lyja. Man rodos, kad iš 365 dienų nei vienos nėra buvę, kurioje būtų neliję, o jei mano tam sakymui netikėtumėte, paklauskite kurio kareivio ir jie tą patį pasakys. Per ketures ar penkias dienas mes būdavome šlapi". Tas pats pusl. 47 ir kitur. Ir, jeigu visuomet "lijo" ir apkasai buvo "visuomet pilni vandens" (p. 31), tai vandens sulyg autoriaus lig ausų visur buvo pilna.

Knygutės autorius tiki, kad kiekvienas kare žuvęs kareivis nuėjo prie Dievo (p. 24). Jeigu taip lengva galima būtų dasigauti į dangų, tai, manome, kad kiekvienas pailsęs gyventi, norėtų kare žūti, karas-gi niekuomet neužsibaigtų. Ir, jeigu visi panašiai darytų, tai kas-žin ar beliktų kam gyventi šiame pasauly.

Visai nemanome, kad "žydų rabinas" bei "presbiterijonų ministeris" (p. 54) galėtų dalyvauti katalikų pamaldose arba katalikų kunigas, kad imtų dalyvumą kitų sektų pamaldose. Taip-gi nesutinkame, kad Kristus būtų lygus Laisvės Stovylai, į kurios lūpas įdeda Kristaus žodžius (p. 63).

Ne viskas yra peiktina, nes knygutėje telpa gražių aprašymų ir, apleidus netobulumus, galima pasidžiaugti, gėrėtis ir dalintis vaizduotės įspūdžiais, kurie karts nuo karto pakelia dvasią prie meilės tos šalies, kuriai priklausai. Taip-gi nepamiršta ir mūsų Tėvynė, brangi Lietuva.

Be to visko visai netikime, kad knygutės autorius būtų menkas literatas, nes jis yra pasižymė-

Jęs ypač "Meilės Galybės" vertimu, tik truputį įstaba, kad šioje knygutėje stilius visai kitokis. Taip gi netikime, kad autorius būtų silpnas teologas, nes kaip sakosi, tai net lankė garsųj Belgijos Louvaino Universitetą (p.3), tik įdomu, kad šioje knygutėje visur žymu daug įtakos iš anglų spaudos, kurioje tiek daug buvo rašyta apie karą, kareivius, kapelionus ir tt., del to tai žmogus, persiėmęs tais visais išpūdziais, nei neįturi, kaip padarai klaidą. Prie to gi gaila ir labai nesmagu, kad knygutėje visai užmirštas kareivis lietuvis, kurs būtų tapęs didvyris (neminint pačio autoriaus, kurs visur didvyriškai pasirodė), o gal tokio lietuviio kareivio nesirado autoriaus divizijoje arba batalijone. Bet labiausia įkiru išsitarai, kad prieš akis guli raštas, kurs yra konfidencialis, del kurios tai priežasties negalime viešai paskelbti, vienok Lietuvių Prekybos B-vė, kuri išleido tą knygutę, gerai jį žino ir viską supranta. Gi išvadas paliekame pačiam skaitytojui pasidaryti ir, užbaigdami, tesakome: sapienti sat!

Aks-Ar-Ben'ietis.

TALKA: laikraštis skiriamas koperacijos reikalams. Pysl. 89—108. No. 4 1920 m. Sausio mėn. 2 metai. Kaunas.

Koperacija kitose šalyse jau seniai ir gerai gyvoja. Lietuvoje koperacija ir-gi ne šiandieną yra atsiradusi, tik ją mažai tesidomėta. Del caro valdžios varžymų negalėjo tinkamai išsiplėtoti. Nūn gi kitokioms aplinkybėms virtus ir pačių aplinkybių lietuviui verčiami, pradėjo Lietuvoje sutartinai darbuotis ir steigti vartotojų bendroves, tai dauge liui rodo, kad koperacija yra naujas prasimanymas. Tik-ką žodis "koperacija" tiesiog paeina iš lotynų žodžio "cooperatio". Bet-gi lietuviui turi tam tikrą žodį ir tą sutartiną darbą jie vadina talka. Tad gi leidėjai ir praminė tuo žodžiu savo laikraštį, kurs yra skiriamas koperacijos reikalams.

Laikraščio "Talkos" redakcija įžanginiame savo straipsny "Metams Praėjus" pasisako, kaip sunkiai tvarkėsi. Gi pradėdant naujus metus išsiaiškina, kurie darbai visų-pirmiausia laukia. Užsibrėžus tikslą mini apie Bendrovių Sąjungų stiprumą. Viena smulki sąjunga ne ką gali padaryti, tad reikia susiburti į vieną visos Lietuvos Koperatyvų Sąjungą. Kitose šalyse koperatyvų sąjungos gauna lėšų pasiskolinti iš valstybės arba šiaip bankų, o dažniausia turi sudarę savo koperacijos bankų. Valstybė tuo tarpu pinigų koperatyvams nei skatiko neskolino ir ateity neįturi ar skolins. Del to tai belieka pradėti greta vartotojų bendrovių plačiai kurti bendrovių taupmenų skolinamąsias bendroves, o paskui su vartotojų bendrovėmis bendrai sudaryti vieną Lietuvos Koperatyvų Banką. Tas Bankas galėtų sutraukti atliekamas lėšas iš koperatyvų ir suvartotų jas koperacijos reikalams.

Amerikoje visą pirklybą varo agentai, apgarginimai, iš ko perkupčiai daug pasipelno, už tat ir gyvenimo brangumas yra didis. Neveltui pakelta ir kova prieš brangumą. Lietuvoje ir-gi kovoja ma su gyvenimo brangumu. P-nas B. L. savo straipsny "Savivaldybės ir Koperacija" ryžasi iš-

aiškinti, kaip panėši kova turi būti kovojama, kad susilaukti pageidaujamų vaisių. Ir pažymėjęs, jog brangumo klausimu yra susirūpinusi ne vien tik valdžia, bet už vis daugiausia ir giliausia tuo susirūpinęs yra pats vartotojas, nurodo keletą tos kovos galimumų, bet sekmingai atlikti tą uždavinį sugebės ne kas kitas, kaip tik patys vartotojai, susibūrę į bendroves. Tik jau iš anksto privalo nusistatyti tarp savivaldybių ir vartotojų organizacijų santikiai, kuriais vedini galėtų bendro tikslo siekti. Jaunutės vartotojų bendrovės, užtektinai neturėdamos lėšų, negali kaip reikiant sunaudoti visų priemonių kovai su brangumu. Vien tik bendromis pastangomis galima kas nors atsiekti kainų reguliavime, tad gi tuo dar daugiau reikalinga yra stipri vienybė tarp savivaldybių ir koperacijos organizacijų, kad padaryti atatinamos įtakos mūsų valdžios politikai, kuri nuo konkurencijos apsaugoja pabirkantą, kurs tuo praturtėja, nuskriausdamas vartotoją. Prašalinti tą visa ir sutvarkyti sektūsi tik bendromis savivaldybių ir vartotojų organizacijų pajėgomis. Su savivaldybių ir koperacijos organizacijų balsu priversta būtų skaitytis valdžia ir jų balsu atsiklausti savo darbuotėje.

Vartotojų bendrovės kogeriausia darbuodamosios ir dirbdamos naudingą darbą, negali aprūpinti visų reikalų, kurie mūsų būviui gerinti reikalingi. Delto tai p. V. Pakirsnietis rašo "Steigkim kredito bendrovių"! kad surasti reikalingų pinigų savo ūkiui kelti, naujas trobas atstatyti, įvairių mašinų įsigyti ir tt. Tokios kredito bendrovės, be visų kitų naudingų darbų, dar pratins savo narius prie taupumo, nes skolins pinigus tik tokiam, kurs pinigų reikalauja ūkiui kelti, o ne kokiam nors pokyliui. Kredito bendrovės ir-gi rūpinsis, kad ūkininkas galėtų savo javus, gyvulius tinkamai parduoti ne už menkos vertės popieriuką, bet apturės tikrą valiutą arba už tai gaus ūkio mašinų, geležies ir viso to, kas ūkininkui reikalingiausia. Kredito bendrovės savo pinigais galės visuomet pagelbėti ir vartotojų bendrovėms. Taip-pat kredito bendrovės dar ir tuo padarys daug naudos, kad darbininkams atliekamų pinigų nereiks dėti į turtininkų bankas, bet sutaupyti jų pinigai eis pagerinti jų pačių būviui. Jau yra organizuojama koperacijos bankas ir kredito bendrovės galės būti to banko nariai. Vadinasi, darbininkai savo skatikais sudarys didelį savo pinigų centrą. Tuo gi daug pasigers darbininkų būvis.

Dar randasi ir kitų naudingų straipsnių, kaip tai "Neklaidžiokim ten, kur kelias žinomas", "Karavajevskoj", laiškai su klausimų patarimais, taip gi apie lenkų ir lietuvių koperaciją. Be to gi randasi ir kronikos žiupsnys apie Lietuvos Koperatyvų Banką, Koperatyvų atstovų Susivaziavimą ir gale suteikia Koperatyvų Skaičių Lietuvoje 1919 m.

Čia Amerikoje mažai tegirdžiame apie vartotojų bendroves arba koperacijas, su kuriomis naudinga būtų susipažinti. Tad gi, visiems interesuojantiems koperacijos reikalais patartume užsiprenumeruoti "Talką" iš pačių leidėjų Kaune bei pavieniais sąsiuviniais nusipirkti iš "Draugo" arba "Darbininko" spaustuvių.

JAUNIMAS LIETUVOJE.

Papartynai. (Šakių valšč.). Mūsų apylinkėje jaunimas susipratęs. Papartynuose yra Pavasarininkų kuopelė, kuri turi arti 30 narių. Susirinkimus daro kas dvi savaiti. Susirinkimai praeina labai gyvai. Jaunimas gerai prasilavinęs dainose, žaidimuose ir kituose doruose pasilinksminimuose. Ypač daug malonaus įspūdžio padaro tos apylinkės jaunimo dainos. Per susirinkimus sakomos eilės, retkarčiais skaitomi referatai ir tt. Yra ir jaunimo, kuris mėgsta girtuokliauti, kortomis lošti ir tam panašių blogų darbų dirbti. Tikimasi betgi, kad ir jie toliau susipras.

J. Paberžis.

Gustonys (Panevėžio apskr.). Gustonyse prie mokyklos yra įsteigti vakariniai kursai, kuriuos lanko virš 30 asmenų. Jaunimas mielai lanko kursus ir noriai mokosi, nežiūrint, kad kiti turi apie 3 varstus eiti į mokyklą.

Susitvėrus Naujamiestyje Pavasarininkų Kuopai Gustonių jaunimo didžiama į ją prisirašė; yra vilties, kad ir daugiau prisidės. Pasirodžius pirmam "Pavasario" numeriui jaunimas užsisakė 6 ekz. 3 mėnesiams. Gustonių jaunimas liuosą laiką pašvenčia daugiausia apsišvietimui. 11 sausio dieną čia buvo šeimyniškas vakarėlis, vaikų eglutė. Jaunimas suvaidino vienveiksme komedijėlę "Cigonai". Tik gaila, kad nėra patogesnės salės.

Yra dar ir tokių, kurie sekdami senesnių pavyzdžių mėgsta kortomis lošti, bet gal ir tie susipras ir mes tokį biauų paprotį.

Našlaitė.

Šakiai. Jaunimas visoj mūsų apskrity, o ypač Šakių apylinkėj dirba švietimosi lavinimosi srity energingai. Šakių "Pavasario" Sąjungos susirinkimai daroma kas antra savaitė, kai kada ir rečiau. Susirinkimai būna gyvi, įdomūs, nes inteligentinių jėgų yra užtekčiai. Neaiškumams paaiškinti, kaip politinių partijų, yra keliami ginčai. Jaunimas juos domiai seka ir geriau supranta, ne kad geriausias jų išaiškinimas. 8 vasario d. š. m. pavasarininkai surengė Kino salėj vakarą. Reik pažymėti, kad jau toks pavasarininkų vakaras nebepiramas. Vaidino Kazio Puidos "Gaires", 3 veiksmų dramą. Veikalas parinktas geras, suprantamas, atitinkas kaimiečių dvasiai. Sūnaus atsisveikinimas su tėvu ir motina daugeliui tiek įspūdžio darė, jog ašaros per skruostus riedėjo. Veikalo geras atlikimas darė malonaus pasigėrėjimo.

Pasižymėjo "sena davatka" Liutkienė. Artistinių jėgų yra, tik reiktų prie "Pavasario" Sąjungos įkurti artistų sekciją, kuri galėtų lavinti-tobulinti savo jėgas. Sintautų choras vedamas kun. Luckas be Tautos ir pavasarininkų (pav.? Red.) himnų padainavo 5 daineles. Dainos atlikta vidutiniai. Publikos salėje buvo daug, taip kad žaidimam ir šokiama buvo visai mažai vietos. Manau, kad tai galėjo duoti gero pelno, ir tikiu kad šakiečių kuopos knygynas padidės dvigubai, o iš jo galės semti sau šviesos jaunuomenė. Iš vakaro išsinešiau ma-

lonų įspūdį. Manau, kad šakiečiai dar ne viena kartą mus žavės savo vakarais.

Lakštutė.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS GARSAI.

Panevėžys. Lietuvos nepriklausomybės iškilmų apvaikščiojimas ir pavasarininkų jėce dalyvavimas. Kuomet Anglija pripažino de facto Lietuvą nepriklausoma valstybe ir Panevėžys surengė tam džiaugsmui manifestaciją. Minioje per vieną prakalbą mačiau vieną beašarojantį senelį. "Ko gi taip susigraudinai?", paklausiau aš jo. — "Ar gi mes tikėjome?"... atsakė jis, ir džiaugsmo ašara nuriedėjo per raukšlėtą veidą žemėn, ton žemėn, kurioje jisai augo, vargo, pasero, kurioje dabar atgimsta jo tėvynė; visa tai gaudino jį ir spaudė jam džiaugsmo ašaras.

Jaunam ir senam tėvynės sūnui linksma minint didesnius savo tautos nuotikius; tarp jų brangiausia mums paskelbimas nepriklausomos Lietuvos. Visi todėl rengėsi ir laukė vasario 16 dienos.

Mūrai pasipuošė žaliuynais, vėliavomis, vyčių ir didvyrių paveikslais; gatvėse iškilo aukštos, gražios arkos. Iškilmų diena išaušo rami, nešalta, kaip tik tokia, kokios visi laukė. Maldingi tautiečiai paskirtą valandą susirinko į bažnyčias, išklausei tai dienai pritaikinto pamokslu, pasimeldė pavesdami Lietuvos ateitį Dievo globon.

Po pamaldų visos organizacijos vėliavomis nešinos rinkosi Laisvė aikštėje. Pavasarininkai stoji kitų organizacijų eilėn su savo atskiru vežimu "pavasariu". Visas vežimas ligi pat žemės vainikais papuoštas. Jo viršuje tarp kitų žaliuynų auga eglaitė; prieš ją stovi lietuvaitė tautiniais rūbais pasirėdžiusi ir rūtų vainiku ant galvos. Vienoje rankoje laiko į vežimą atremtą didelį įkarą su plačiu tautiniu kaspinu, ant kurio matyt parašas: "Valio Lietuva!"; antroje rankoje — žalią pavasarininkų vėliavą. Prieš įkarą į šalį — skydas su parašu: "Vilniaus pasiilgome! Šalin grobuonys! Gražinkit mums sostinę"! Vežimą traukia du širnu žirgu, pakinkytu vienas paskui kitą, žaliuynais apkaišytu, kuriuodu veda du vaikiru perjucstu tautinėmis juostomis.

Išklausiusi minia prakalbos miesto galvos, žengia vėliavų puošiamą į aikštę ties šv. Kazimiero bažnyčia. Čia stovi eilėmis kariuomenė. Komendantui pasveikinus, Lietuvos karžygiai šaukia valio savo prezidentui ir visai valdžiai. Varinės gerklės nuoširdžiai tautos imną giedą... Nutyla. Estradoje pasirodo kalbėtojas kareivio uniforme mūsų draugas pavasarininkas — Kubilius, kurs pats pirmasis stoji ginti tėvynės. Kalbėtojas nupiešė sunkią, bet garbingą pradžią mūsų kariuomenės ir didžiūs darbus nuveiktus per praeitus 1919 metus. Garsus valio nuskambėjo plačioje minioje... Toliaus kalba žydų ir lenkų atstovai, ir minia žengia pirmyn. Ties raudonojo kryžiaus ligonine į sužeistus karžygius prakalba kun. Meleška.

— Tegyvuoja Lietuvos karžygiai — baigia kalbėtojas! Minia trukšmingai kartoja jo žodžius... Orkestras groja, minia vėl juda. Tiek žmonių Panevėžyje niekuomet nemačiau. Atsiradus minios viduryje nematai jos pradžios ir galo. Ties gimnazija kalba kun. Klikna; nurodo mokslo svarbumą. Ties apskrities komitetu prabilsta apskrities viršininkas — nurodo piliečio pareigas link savo tėvynės. Valio skamba po kiekvienos prakalbos, ir minia pamažu žengia pirmyn ir vėl išeina į Laisvės aikštę. Čia dar keletas kalbėtojų pasirodo estradoje. Pora mažų mergaičių deklamuoja patriotinių eilių. Taip baigiant iškilmes, vietinė kariuomenė surengė miniai siurprizą. — Pasigirsta orkestro grojamas maršas. Minia atsigręžia į tą pusę. Ta pačia gatve, kuria išėjo minia į aikštę žengia rikiuota kariuomenė. Šautuvus kiekvieno kareivio papuoštas tautine vėliavėle. Iš už mūrų išvažiuoja didelis aukštas vežimas; ant pat viršaus stovi Lietuva baltuose drabužiuose tautinėmis spalvomis perjuosta, vienoje rankoje laiko skydą-vytį, antroje rankoje ilgą kardą; žemiaus ant keturių kerčių vežimo stovi apsiginklavę kareiviai; tarp jų sėdi plovėjas su dalgiu, grėbėja — su grėbliu ir sėjėjas su kraite.

Visas tas puikus reginys, kaip kokiame milžiniškame kinematografe pamažu prašlinko prieš žiūrėtojų akis. Kuomet reginys dingo už pirmųjų mūrų, minia išnešė rezoliuciją dėl okupuojamo Vilniaus ir pasveikinimą Lietuvos Tarybai paskelbusiai Lietuvos nepriklausomybę, taip pat Lietuvos valdžiai su Prezidentu priešaky ir pradėjo skirstytis. Kiekvieno ūpas pakilęs ir skubina kiekvienas pasidalyti įgytais įspūdziais. Šnelučiuoja sustoję būreliais, jog Lietuva niekuomet nebus. Iš mažo, sako, pradėjo, o dabar yra ko pažiūrėti — ir kariuomenės turi ir ginklų, išvarė bolševikus ir vokiečius, išvarys ir lenkus.

Pavasarininkas.

Jurgežeriai Menkupiai (Mariampolės apskr.). Mūsų apylinkėje yra gana susipratęs jaunimo, kuris veltui neleidžia jaunatvės laiko. Čia yra pavasarininkų kuopa, kurioje esama 75 nariai. Mūsų kuopa gerai dirba, nes yra gana susipratusių narių, kurie rūpinasi uoliai kuopos reikalais.

Buvo suruoštas viešas vakaras, kurio pelnu buvo įsteigtas knygynas; kuriame yra virš 200 įvairaus turinio knygų, kurias nariai noriai skaito. Taip pat į kuopą pareina du laikraščiai "Lietuva" ir "Pavasaris".

Be to yra įsteigta pavasarininkams kursai, kuriuos veda vietinis mokytojas Pranas Gladas; kursas lanko virš 40 žmonių.

Aplamai imant, mūsų jaunimas sparčiai žengia pirmyn, į geresnę tėvynės ateitį.

Štai sulaukus Lietuvos nepriklausomybės šventės, mūsų pavasarininkai tėvynės meilės sužadinti, pasiryžo prisidėti prie taip mūs laukiamos šventės. Tam reikalui nepatingėjo pasidaruoti; ir įsitaisė sau tautiška vėliavą, ir susiruošę 16 raitųjų, kurie buvo taip pat pasipuošę tautinėmis vėliavukėmis, susirinko į tam paskirtą vietą, ir visi tvarkoje, dainuodami tautiškas dainas ėjo Kalvarijon.

Ten prisidėjo prie Kalvarijos iškilmės, kurią veik vieni mūsų pavasarininkai ir puošė.

Pasibaigus visai iškilmei mūsų pavasarininkai susitvarkę, vėl tautiškas dainas dainuodami grįžo namo. Parėjus netoli savo sodžiaus sustojo tam paskirtoje vietoje, vienas narių pasakė tam pritaikintą prakalbą, padainavo Lietuvos imną ir ramiai išsikirstė namon.

Dieve padėk tau, jaunime, savo pradėtąjį darbą vykinti ir toliau. Lai džiaugiasi su tavim tėvai ir tėvynė! Garbė jums už tai!!

Varnas.

Drobukščiai (Kvėdarnos val.). Drobukščių jaunimas 4 sausio d. suvaidino "Akla supras, kvailą pažins". Po vaidinimo buvo monologai, cėlės, dainos ir žaidimai. Vakaras pavadintas šeimynišku, bet pavyko, kaip gerai nutikęs viešas vakaras. Publikos buvo daug, tvarka gera. Labai pagirtinas Drobukščių jaunimas, kad įplaukos, surinktos už ženklukus parduotus prieš įėjimą į vakarą, kurios siekia arti 200 auks. skiria laikraščius užsisakymui. Sau žada išrašyti "Pavasari" ir trijų dvarų darbininkams — kumėčiams "Darbininką". Valio Drobukščių jaunimas už paskutinius darbus!

P. Skudutis.

Iš "Pavasaris".

Tu Liūdi, Drauge!

Drauge, tu liūdi! Tavo veidas išbalęs ir rūpeščio išraiška patvineš. Tu liūdi!

Andai sakei savo nelaime. Giliu diegliu pervėrei širdį. Ilgai nedrįsau žiūrėti į tavo veidą, kad neatnaujinus širdies kančių. Miniau, jau aprimo skausmai, jau nušvito veidas... Bet tu liūdi! Ir vėl diegliu dagstai man širdį.

Drauge! Atmink, esi draugu ir turi draugą. Atmink, ką reiškia turėti draugą ir būti draugo draugu.

Neliūdėk, drauge!

Tu turi draugą ir esi draugu.

M.

—= Iš Centro Raštinės. =—

“Ar kiekvienas Vyčių organizacijos narys privalo užsiprenumeruoti “Vytį”? Ir ar galima prigulėti prie organizacijos tiems nariams, kurie neužsiprenumeruotų “Vyčio”? Centro Raštininkas dažnai iš įvairių kuopų, ypač naujai kuriamų, gauna panašių užklausimų. Tad-gi šį dalyką Centro Raštininkas paaiškina organe ir pataria, kad kuopos dėmėsį atkreiptų.

Kiekviena organizacija bei draugija turi nustačiusi narių mokesčius ir kiekvienas priklausantis narys tą mokesį moka. Kuris narys nustoja mokėjęs — nustoja teisių ir liekasi išbrauktas iš organizacijos. Taip ir Lietuvos Vyčių organizacija turi nustačiusi narių mokesčius ir kiekvienas narys (išskiriant *neturtīgus moksleivius*) tą mokesį turi mokėti. Pirmiau mūsų organizacijos mokestis buvo 10 centų į mėnesį, pas-kui 15 centų į mėnesį ir 20 centų į metus Centro lėšų mokėdavo. Dabar gi nuo 7-tojo Seimo mokama ne po 15 centų už mėnesį, bet iš kalno už pusę metų \$1.00 arba už metus \$2.00. *Už mažiau negalima mokėti, kaip už pusę metų \$1.00.* Taigi aišku, kad narys, neužsimokėjęs organizacijos nustatytos mokesties, nustoja teisių ir būna išbraukiamas.

Dabar apie “Vyčio” prenumeravimą. Mūsų organizacijos nariai gaudami “Vytį” nemoka daugiau, kaip tik nustatytą nario mokesį, tai yra \$2.00 į metus. Gi “Vyčio” prenumerata metams \$2.50. Visiems nariams “Vytis” yra siunčiama. Bet į tai nesisižvelgiant, ar narys ims organą, ar ne, vis tiek pat mokės nustatytą mokesį — \$2.00 į metus. Nuo mokesčių nėra paliuosuoti.

Kaip pašalpinės draugystės narys, kad nors ir pažadėtų neimti pašalpos ligoje, tečiau draugija jo nepaliuosuotų nuo mokesčių. Mūsų gi tikslas yra šviestis, mokytis. “Vytis” yra organizacijos žibintuvas, kuris šviečia, mokina... Augant Vyčių organizacijai, auga ir bujoja mūsų organas “Vytis”.

Nūnai jis įžymią vietą užima Am. lietuvių laikraštijos tarpe. Mes neverčiame po prievarta imti organą, tik patariame, kad kiekvienas narys šviestūsi ir nuosekliai sektų organizacijos mintį. Organas tame tiksle tarnauja.

Kadangi “Vyčio” daug siunčiama į Lietuvą ir kitas šalis, o ten skaitydamos jaunimas šį pranešimą, nežinodamas gerai Vyčių aplinkybių, gali pamanyti, kad Vyčiai neskaitytų laikraščių, net ir savojo organo nenori imti. Ištikrūjū, tai būtų juoda dėmė Vyčiams. Bet šis klausimas kilęs iš tų narių, kurie iš vienos šeimynos priklauso prie Vyčių. Ir tokiosna grįčiosna dažnai eina apie šeši “Vyčio” egzemplioriai. Tokion šeimyon siunčiama tiek, kiek pageidauja. Jei jie nenori, kiekvienam nesiuočiam, bet mokesčius kiekvienas privalo mokėti.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO RAŠTININ- KO FINANSŲ ATSKAITA UŽ BALANDŽIO MĖNESĮ.

<i>Iplaukų suma iš kovo mėn.</i>	\$4,179.41
Jonas Pocius (už pren. į Liet.)	\$ 2.25
14 kp. Cicero, Ill.	33.50
32 kp. Kingston, Pa. (už pav. “V.” numerus)	1.00
20 kp. Nashua, N. H.45
V. Vaičiulaitė (už dvi kliši)	15.00
39 kp. Minersville, Pa.	21.00
35 kp. West Pullman, Ill.	2.00
3 kp. Philadelphia, Pa.	2.90
35 kp. West Pullman, Ill.	2.00
S. Kunevičia (už pren. į Liet.)	3.00
17 kp. So. Boston, Mass.	6.00
92 kp. Niagara Falls, N. Y.	16.00
48 kp. Springfield, Ill.	6.05
“Darb.” (už pren. į Liet.)	2.25
44 kp. Brooklyn, N. Y.	3.45
97 kp. Akron, Ohio.	9.00
51 kp. Sheboygan, Wis.	2.75
A. Živaitis (už pav. “V.” num.)	5.20
102 kp. Detroit, Mich.	11.40
69 kp. Pittsfield, Mass.	2.00

41 kp. Brooklyn, N. Y.	63.50
35 kp. West Pullman, Ill.	2.00
40 kp. East St. Louis, Ill.	33.60
24 kp. Chicago, Ill.	79.65
17 kp. So. Boston, Mass.	2.00
38 kp. Kenosha, Wis.	50.00
100 kp. Amsterdam, N. Y.	8.00
47 kp. Waukegan, Ill.	1.40

Balandžio mėnesyje į organo
fonda įėjo \$387 .35
Nuo 7-tojo Seimo įplaukų į or-

gano fondą susidaro \$4,566.76

*I Saustuvės Fondą.
(Aukos)*

100 kp. Amsterdam, N. Y.	\$18.50
17 kp. So. Boston, Mass.	16.35
Balandžio mėn. įėjo.....	\$34.85
Viso Spaustuvės Fonde yra	\$3,467.65

*V. Rūkštalis,
Centr. Raštininkas.*

L. Vyčių 44-tos kp. (Brooklyn, N. Y.) narės, daug pasidarbavę laike šios kuopos gyvavimo, taipgi organizacijai ir Tėvynei Lietuvai. Sėdi (žiūrint iš kairės dešinėn): Ag. Dailidžiūtė, M. Teiberiūtė; stovi: A. Puišiūtė, O. Teiberiūtė ir O. Makauskiūtė.

Tėvynės Link.

Kur giruzė šlama ošia,
Žalią lanką gėlės puošia,
Upė krantus tebučiuoja,
Sesė dainą ten dainuoja.

Kame priešai slėgė dvasią,
Šiandien laisvė kelias drąsiai
Ir pavasariui pražyodus
Sveikina mumis išvyodus.

Rankoje plieninis kardas,
Per kurį Tėvynės vardas
Žengia prie gyvybės tako,
Ką ginėjų širdys sako.

Už Tėvynę stoję sūnūs
Stato josios laisvei rūmus
Ir pralieję savo kraują,
Plauja laisvės rūbą naują.

Antanas.

ANTANAS RUKIS.

GYVENIMO NUOSTABUMAI.

Vienas įžymus Chicagos biznierių toli gražu nemanė skirtis su žmona. Grigaitis į "Naujienas" įdėjo žinutę apie skyrimąsi per teismą.

Žmonės kalba, kad Grigaitis pasimetęs su žmona (žyde), bet "Naujienose" apie tai nebuvo.

Turint šį dalyką omenyje, prisimena Krilovo sakmės žodžiai: "Sloną to i ne primietil" (dramblio tai nepastebėjau).

Lietuvos Vyčių IV kuopos Chicago, Ill. naarys, kuris daug pasidarbavo minėtai kuopai. Savo lėšomis įtaisė Lietuvos vėliavą, kuri yra papuošimu visuose kuopos apvaikščiojimuose. Kuopa už tai yra paliuosavusi nuo mėnesinių mokeščių ir pakėlusi į garbės narius.

Pavasaris Aušta.

Pavasaris aušta! žemelė atgyti pradėjo.
Ir medis, kurs nuogas per žiemą nuo šalčio drebėjo,
Jau skleidžia iš pumpuro žalią, jaunutį lapelį,
Jau ima žaliuoti, papuošti motutės dvarelių.
Pavasaris aušta! Šlamės vėl girelė mūsų.
Ir beržo tad tekysim sulą ir gersim tave, tu saldžioji.
Gērėsis krūtinė, sulaukus švelnesnio vėjelio,
Pajutus malonę to Didžio, ji tversis darbelio.
Tas laikas gražybių net sukelia dvasią poetų,
Pagimdo krūtinėj ką naujo, nebūto ką švento
Ir širdis pripildo svajonėms, troškimais tėvynei.
Išgauti liuosybę, per amžius tarnauti jai vienai.

Naras.

Kas Jaunimo Veikiama.

DU BOIS, PA.
Motinos Diena.

Sekmadienyje, gegužės 2 d. Lietuvos Vyčių vietinė kuopa įrengė prakilnų programą pagerbti motinas. Vakarų vaidinimai tęsėsi maž-ne tris valandas, buvo įvairumų-įvairumai, ir viskas pritaikyta pagerbti mamaites. Ne be to, dar Vyčiai buvo sukvieta ir pačią vietinę priaugančių lietuvių jaunuomenę dalyvauti toje dienoje scenoje, kad tik daugiau pagerbti mamaites; o visas motinas-moteris paliuosavo nuo įžangos tikieto, jas kvietė veltui atsilankyti į parengtąjį vakarą. Jau septinta valanda vakare svetainė buvo pilna svečių: mažų, didžiųjų ir suaugusių, daugumai neteko nei vietų sėdėti, nors svetainė gan didelė; susirinko visi gerų norų žmonės pagerbti motinas. Du Bojaus lietuviškos motinos sėdėjo pasipuošusios ir laukė to nepaprasto atsitikimo. Nemanau, kad nors viena geros širdies motina nebūtų atsilankiusi į parengtąjį vakarą.

Prasidėjo vakaro įspūdziai. Vietos gerbiamas klebonas kun. M. Urbonas atidarė vakarą, iškilmingai prakalbėdamas į visus. Jo kalba žavėto žavėjo, raginant prie pagarbos motinoms. Po kalbaitės slinkti malonūs reginiai scenoje; pradėta nuo mažiausių mergaičių. Malonios dainelės, žaislai, baletai daug vietos užimtų viską aprašyti. Tarp įvairumų buvo ir solo: Juzė Rakauskaitė dainavo "Pas mamytę augau". Tos mergelės jau gerokai pralavintas balsas, malonu, kad ir Du Bojuj jau pradeda atsirasti žvaigždučių, taip, kaip ir kitur. Gražų įspūdį padarė solo "Saxophone". F. Kartavičius išpildė pilnai Mozarto "Wiegenlied". Didesniųjų mergaičių baletas "Gydu gudu kateles"; ta scenos žaislė nustebino visus, mat, naujienybė. Toliau sekė "Du Bois Lithuanian Smart set". Merginos žavėjančiai dainavo "Aš Lietuvaitė" ir "Saulutė leidžias". Ypač pastaroji darė didžio įspūdzio, nes buvo dainuojama su įvairiais gestais-krutėjimais. Vyčių vaikiniai taip-pat tris daineles labai gražiai dainavo.

Svarbesnioji vakaro dalis, tai buvo operetė "Iš vargų į linksmybę". Labai gražų įspūdį darė parėdai merginų, kurios užėmė vietas girios dvasių. Jų dainos ir krutėjimai žavėjo klausančius ir žiūrėtojus; buvo pasirėdžiusios baltais rūbais su pritaisytais peteliškių sparnais, ir padabintom žaliom ir mėlynom kepurėm, o rankose laikė vėliavas su parašais motinų pagerbimui. Negalima buvo akių atitraukti nuo scenos, taip malonų įspūdį darė. Vaidinimas buvo maž-šitokis: Pradėjo nuo dainos "Čiūčiū-liū-liū" (R. Shuman'o). Čia motina supa kūdikėlį ir dainuoja, aplinkui apspinta "girios dva-

sios" ir angelas, pritaria mormorandum dainuoti. Toliau, dedasi po septynių metų, kuomet motina su dukrele lieka vargšės našlaitės, ir berenkant girioje šakutes, motiną žvėris sudrasko, o mergaitė miršta iš gailėsčio. Tada angelas jų sielas veda į dangų, o "girios dvasių choras" iškilmingai lydi.

Motinos rolę lošė J. Rakauskaitė, dukters Vailioniūtė, o angelo— M. Mikelioniūtė. Atliko roles gerai. Girios dvasių choro vietą užėmė vietinės kuopos Vytės merginos.

Galop buvo triukšmingas pagerbimas **Motinų**; išėjo visi artistai scenon, Angelas išnešė didelę vėliavą su parašu "Pagerbkime savo motiną" ir užtraukė dainą "Mano miela motinėle". Pabaigus dainą, gerbiamas klebonas dar ir vėl kalbėjo į motinas ir į visuomenę. Malonių žodžių pasakė motinų pagerbimui, o svečiai kelis kartus triukšmingai susuko "Valio, lai gyvuoja motinos"!

Vakaras įrengtas pastangomis naujojo vietos vargonininko J. V. Kovo su vietine L. Vyčių kuopa. Beje, smuikais dabiavo vakarą grieždami Z. Domanskis ir B. Valiutkevičius, o saxofonu P. Kartavičius. Jie visi trys vietinės Vyčių kuopos nariai.

Vakarą aiškino gerbiamas klebonas kun. M. Urbonas.

Tas vakaras padarė įspūdį ilgo minėjimo Du Bojaus lietuviams.

Valio, Du Bojaus Vyčiai! Daugiau tokių vakarų.

Ten Viską Matęs.

— 0 —

CHICAGO, ILL.
Išleistuvių koncertas.

Chicago yra didžiausia lietuvių kolonija visame pasaulyje. Čia yra didžiausias centras ir lietuvių dailės pajėgų. Vyčių Apskričio ir "Birutės" chorai; muzikai kompozitoriai: St. Šimkus, A. Pocius; dainininkai: O. Pocienė, M. Janušauskienė, Justas Kudirka, M. Rakauskaitė, A. Bereckaitė, P. Stogis, K. Sarpalis; dramoms menininkai: J. Balsis, Ūnė Babickaitė; tapytojai: Izas Ileikis, Jonas Šileika; ir eilių eilės kylančių naujų dailės pajėgų.

Vien tik džiaugtis galima, kad dailės pajėgos rengiasi Lietuvon. Nereiks laukti nė poros metų, kaip didžiama jų triūs tėvynėje. Grįžti žada net čia augę, čia lavinęsi. Prie lietuvių džiaugsmų, kad susilaukta nepriklausomos valstybės, prisideda ir tas, kad įvairiais laikais, įvairių aplinkybių tremti žmonės, kultūros nešėjai, vienas paskui kitą grįžta

tėvynėn. O dailė, lietuvių tautos gyvybė, menininkai — tos gyvybės gaivintojai. Tai labai vaizdžiai apibudina Lietuvos Meno Kūrėju Draugija savo atsišaukime į Amerikos lietuvius: „Įstabiai aišku, kad mūsų įžengimas žymia vieneta tautų šeimynon lydimas meno, nes, ligi gimstant atskiram Lietuvos kūnui, Lietuvai nedavė mirti, Ją auklėjo, Jos dvasią plėtė — liaudies ir atskirų vyrų dainos, tapytojų kūriniai, liaudies kūryba nuo juostos ligi numarginto Velykų margučio. Tų gyvų tautos padarinių neįstengė užgniaužti nei skaudžiausios unijos, nei vergavimo amžiai. Mūsų tauta, kaip retai kuri kita pasaulyje, per meną liko gyva“.

Stasys Šimkus vienas pirmųjų grįžtančiųjų Lietuvon. Atsisveikinti chicagiečius, kurių tarpe ilgai krutėjo, dirbo, gegužės 2-ą dieną Aryan Grotto Temple salėje įrengė paskutinį koncertą. Programoje dalyvavo „Birutės“ choras ir patys įžymiausias solistai. Peržvelgsime programą tokioje tvarkoje, kaip jis ėjo.

„Birutės“ mišrus choras dainavo „Vai šeriau, šeriau bėrą žirgelį“, „Vienas žodis ne šneka“ ir „Vai gudri, gudri girios paukštutė“. Choras gerai išlavintas ir gražios dainos darė malonių įspūdžių. Silpnybė choro, tai tenorų neįžymumas.

Marė Rakauskaitė dainavo arija iš op. Tosca (Puccini), Arija iš „Pagirėnų“ (Šimkus). Dainininkė turi gerą balsą, tik kenkia gan sunkus kvėpavimas. Be to, dainininkei jau ne kartą buvo primesta už bereikalingus veido grimasus.

Ona Pocienė dainavo „Spring Time“ ir „Leiskit į Tėvynę“ (A. Pocius). Kaip visuomet, taip ir dabar sužavėjo klausytojus.

A. Pocius pianu skambino Sonata cis moll (Beethoven). A. Pocius kelias dailės sritis specialiai moka atlikti: lavinti chorą, liaudies kompozicijas kurti ir pianu skambinti. Šiuo atveju parodė gilų pianisto išsilavinimą.

P. Stogis dainavo ištrauką iš ballados „Nugrimzdęs Dvaras“ (Šimkus). Dainininkas ir kompozitorius nusipelnė gausių ovacijų. „Nugrimzdęs Dvaras“ yra retas dalykas mūsų jaunoje dailėje. Kas link P. Stogio: jis pažanguoja. Trys metai atgal teko girdėti jį dainuojant — net koku buvo klausyti, kaip didelis jo balsas buvo nesutvarkytas. Tiesa, aštrių, nelygių srovių balse ir dabar yra, bet nesulyginamai jau tobulėsnis. Gi medžiagos jo balse, vyruti! Prie dainininko ypatybių dar reikia ir dainininko užsilaikymo ypatybių.

O. Rudauskaitė ir S. Staniuliūtė dainavo „Plaukia sau laivelis“ (S. Šimkus). Duetas buvo gražus, nes abi dainininkės turi gražius ir gerai suderintus balsus.

Nora Gugienė dainavo „Jaunoji Lietuva“ (M. Petrausko). Negalima sakyti, kad poni Gugienė turi dainininkės gabumų. Balsas suslėgtas ir neišlavintas.

O. Rakauskaitė, A. Žemaičiūtė, p-lė Valteraitė ir S. Staniuliūtė kvartetu dainavo „Ilgų, ilgu man ant svieta“ (S. Šimkus). Išėjo visai gražiai, kaip ir antru atveju dainuojant „Jau atėjo rudenėlis“ (Šimkus).

M. Janušauskienė dainavo iš op. La Sonnambula (Bellini) ir „Kur bakūzė samanota“. Pastaroji išėjo gyviciu už pirmą, nekaltant apie sukeltą įspū-

dį. M. Janušauskienė nors nenorėtų dainininkės garbės (tai jaučiama iš jos išvaizdos), bet ta garbė ją seka. Jos balse yra kaž-kas, kas siekia giliausių jausmų, tenkina dailės skonį.

K. Sarpalis, M. Rakauskaitė, O. Staniuliūtė tercetu su mišruoju „Birutės“ chorą dainavo „Atsisveikinimas su tėvyne“ (Šimkus). Autoriui tenka didis kreditas už įžymią kompoziciją. Išėjo su giliu įspūdžiu.

Po keliolikos minučių pertraukos, programą pradėjo „Birutės“ choras. Ir vėl jausta tenorų neįžymumas.

M. Norkaitė dainavo iš Fausto (akto 3-jo) (Gounod). Balsas gražus, tik mažas, greit ilstantis.

Justas Kudirka dainavo „Era mano brangi“ (Šimkus) ir „Vai varge, varge, vargeli mano“. Spaudoje nekartą girdėta apie Justo Kudirkos augštą apkainavimą, kaip tenoro. Šiuo atveju tą apkainavimą dar kartą patikrino.

Iš „Aida“ (Verdi) dainavo choras, o duetą M. Rakauskaitė ir Nora Gugienė. Ir choras ir duetas dalyko neišsėmė gerai, dėl to buvo kiek nuobodus.

Programą užbaigė „Birutės“ choras „Lietuviais esame užgimę“ (Šimkus). Ši daina galima skaityti trečiuoju tautos imnu po „Kur bėga Šešupė“.

Atsisveikinimo žodį St. Šimkus pasakė trumpai, bet tvirtai.

Vienas dalykas krinta domėn, kad kone visos programoje dėtos lietuvių dainos buvo St. Šimkaus kompozicijos. Nors autorius vienas įžymiųjų kompozitorių, nors tai buvo jo atsisveikinimo koncertas, vis-gi programos būna daug įvairesnis, gilesnis dvasia ir ūpu sudarytas iš įvairių kompozitorių veikalų.

Publikos buvo gausiai; žemasis augštas buvo pilnai užimtas, tik balkonai apytušti.

St. Šimkus jau išvažiavo, Justas Kudirka rengiasi. Bet-gi Chicagai dailės pajėgų dar lieka apščiai. Likę ir-gi kai-kurie ruošiasi Lietuvon.

Profanas.

— O —

BROOKLYN, N. Y.

Iš L. Vyčių 41-mos kp. padangės.

„Živilė“. Pastaruoju laiku L. Vyčių 41-ma kp. artistai talkininkavo vietiniam Moterų Sąjungos 29-tam skyriui atvaizdinime didžiulio istorinio veikalo — „Živilė“, — kuris buvo atvaizdintas 24 d. balandžio McCaddin salėje. Nors šio veikalo vaidinimas reikalavo nemažai triūso, bet sąjungietės sugebė tinkamai prisiruošti sekmingam atvaizdinimui. Pasidėkojant geram sąjungiečių prisirengimui bei L. Vyčių 41 kp. artistų gabumams, vaizdinimas „Živilės“ visais žvilgsniais nusisėkė.

„Piktoji Dvasia“. Gegužės 1-ą dieną McCaddin salėje L. Vyčių 41-ma kp. statė scenoje veikalą „Piktoji Dvasia“. Kadangi L. Vyčių 41 kp. aktorai buvo talkoje sąjungietėms, tai „Piktoji Dvasia“ vaidino L. Vyčių 29-tos kp. artistai iš Newark, N. J.

Vaidinimas nusisekė gerai, tik neperdaugiausiai publikos buvo. Mat, šioje kolonijoje netrūksta įvairių pramogų, tai žmonės kartais nuovargis pa- gauna.

*

Jaunamečiai Vyčiai. L. Vyčių 41-ma kuopa, žinodama priaugančiųjų ištautėjimo pavojus, pasiryžo organizuoti mažų Vyčių skyrių, kad sutraukus priaugančius krūvon, ir laiks iš laiko gaivinti lietuvių dvasią. Kol dar jaunos ir neužaušintos augančiųjų širdelės, kuriose galima lengvai įspausti ir gera ir bloga, nesunku įskiepyti ir prigdyti lietuvių dvasią.

Pasidėkojant L. Vyčių 41 kp. komisijai, kurioj randasi: V. Abraičiūtė, Žemantauskiūtė ir J. Petkus, priaugančiųjų skyrių jau randasi į pusantro šimto narių, kurie tinkamai užimami.

Garbė tiems tėvams, kurie rūpinasi savo vaikų išauklėjimu lietuvių dorose dvasioje. Bet, bėda su tais, kurie nesirūpina savo vaikų lietuvyte. Gi vėliau, kuomet vaikai išauga, tuomet tėvai aimanuoja, stebisi iš savo vaikų, it ta višta prie upės kranto, kuomet jos išperėti ančiukai palikę savo motiną nardė upės dugnuose. Nemažai tokių nelaimingų lietuviškų vištelių Brooklyne yra, kurių vaikai nesusikalba su tikrais tėvais ir jų negerbia.

Tėvai turėtų atminti, kad jie neša atsakomybę prieš tautą ir prieš Dievą už netinkamą vaikų auklėjimą, todėl iš mažens turėtų rūpintis vaikų lietuvyte ir dora. Gi paaugus paraginti prisirašyti prie doros jaunimo L. Vyčių organizacijos.

*

Išvažiavo. L. Vyčių 41 kuopos veiklus narys, J. Petkus, 24-tą d. balandžio, išvažiavo Lietuvon. Vytis J. Petkus yra pasidarbavęs priaugančiųjų Vyčių organizavime ir kituose Vyčių veikimuose, organizacijos bei tautos labui.

Linkime Vyčiui J. Petkui laimingai pasiekti brangią tėvynę.

*

Apsigyveno. Visiems gerai žinomas visuomenės veikėjas gerb. J. E. Karosas pastaruoju laiku apsigyveno Brooklyne, N. Y. užimdamas L. R. Katalikų Fed. Sekretorijato pareigas.

Gerb. J. E. Karosas yra L. Vyčių organizacijos garbės nariu, kuriam persikėlus į 41 kp., jaunimas džiaugiasi sulaukęs savo tarpan veiklaus ir jaunimui pasižventusio inteligento.

Prie progos negaliu užtylėti, kad gerb. J. E. Karosas yra pilnoje prasmėje demokratas. Jisai neturi savyje jokios išdidystės, prielankus, švelnus ir draugiškas su kiekvienu. Demokratybės principu gerb. J. E. Karosas yra pavyzdžiu Amerikos lietuviams inteligentams.

Linkime geros kloties gerb. veikėjui šioje apie- linkėje sekmingai darbuotis jaunimo bei katalikų visuomenės dirvoje.

Mačiulaitis, kp. koresp.

— 0 —

CAMBRIDGE, MASS.
Iš Vyčių darbuotės.

Balandžio 25 d. Nekalto Prasadėjimo parapijos salėje Lietuvos Vyčių 18 kuopa įrengė nepaprastą

vakarą. Vaidino didelį 5 veiksmų dramatinį veikalą "Meilės Paslaptys". Veikalas naujas, gražus, pilnas įdomumo apie ištremtųjų lietuvių gyvenimą Rusijoje pasaulinio karo metu.

Aktoriai roles atliko neblogiausiai, nors vietomis pas kai kuriuos aktorius pastebėta mažai jausmu, judėjimo. Pasirodo, neturėta tinkamo režisieriaus (mokytojo), arba maža laikyta repetacijų. Bet visgi reiktų kreditas duoti tiems, kurie turėjo ilgiausias roles ir atliko uždavinius. O Šimbalaitė (Marytės rolėje) vaizdino gerai, tik apie meilę kalbant reikėjo švelnesnio balso. A. Šliuziūtė (Onutės rolėje) atliko visai gerai, bet Marytės rolė jai būtų geriausia tikus. J. Tamošauskas (Bronio, universiteto studento rolėje) vaidino gerai, tik ilgoje rolėje neištesėjo jautrumo. J. Girdvainis (Viktoras), jei būtų rolę mokėjęs, būtų išėję puikiai. J. Kalinauskas (Vytauto rolėje) pirmu syk estradoje, o šauniai pasirodė. Kitų rolės buvo kiek trumpesnės ir asmenų neįsitėmyjau, todėl jų neminėsiu.

Apskritai imant, vaidinimas išėjo gana gerai. Vietinė L. Vyčių kuopa gali pasidžiaugti savo gabiais aktoriais. Permainant scenerijas, dainavo duetai: O. Šimbalaitė su J. Kalinausku, O. Šimbalaitė su A. Šliuziūte, o Klera ir Alena Kaspariūtės pianu ir smuika publiką palinksmo muzika. Cambridge'os lietuvių gali džiaugtis šiomis jaunomis muzikos mėgėjomis ir dėkoti jų tetušiu, kad jas mokina dailės. Buvo eilių ir kalbėlių. Matėsi, publika buvo patenkinta L. Vyčių įrengtu vakaru. Publikos buvo pilnutėlė svetainė. Programo vedėju buvo kuopos pirmininkas J. Naujalis. Geistina, kad L. Vyčių kuopa dažniau rengtų tokias pramogas ir linkėtina geriausių jiems pasisėkimu.

Korespondentas.

— 0 —

GARY, IND.

"Ak, kad pas juos kunigas atvažiuotų, gal parapiją sudarytų, nes kitaip tie ž. or. es tamsybėje pražus... ir apie lietuvių jiemis dabar nei neprimink...". Taip prabilo parvažiavęs iš Gary, Ind. a. a. Z. Zigmą Vitkauskas. Z. Vitkauskas lankė Valparaiso mokyklą ir pradžioje 1913 metų buvo pakviestas kalbėti kokiai socialistų kuopai. A. a. Z. V. labai nustebino, kuomet parvažiavęs tokį atsakymą bei paaiškinimą ištarė. Jis bus vienas kilnesnių socialistų — laisvamanių. O laisvamaniai, kad nors ir vadina savę tautininkais, vis-gi nelinki parapijoms kurtis ir gyvuoti.

Nuo to laiko praslinko apie du metu. Toji lietuvių kolonija susilaukė kunigo ir pradėjo organizuoti parapiją. Pirmiausia pradėjo tą dirvą arti ir sėti jon grūdus gerb. kun. K. Ambrozaitis. Iš syk darbas buvo sunkus, it artojaus plėšiančio dirvą, kuri nėra mačiusi norago.

Išvažiavus kun. K. Ambrozaičiui, atvyko jaunas kunigas Pr. Rūsis, kuris pastatęs bažnyčią, pagyvenęs apie porą metų mirė. Dabar klebonauja kilnus tėvynainis kun. Daniūnas, vargonininkauja p. A. Šlapelis. Tikrai nežinau, kuomet ten Liet. Vyčių kuopa užsimezgė, bet tai, mano nuomone, nėra svarbu, tik svarbu, kad nūnai ten Liet. Vyčių 82-ra

kuopa gyvuo... A. Šlapeliu ir kun. Daniūnu prie... darės miestas greitai auga, taip au... Lietuviai kultūroje, apšvietoje. Ir jau... linkius Garyje, pamaičius gariečius, jų... tai išsiveži gražius įspūdzius. Ir jei dabar būtų gyvas a. a. Z. Vitkauskas, apsilankytų Garyje ir pamatytų kokią gariečiai padarė pažangą, tai, kaip kilnus tėvynainis, nors nuo tikėjimo nutolęs, eitų lietuvių bažnyčion ir sukalbėtų poterius. Kaip tuomet valparaisiečiai moksleiviai lankydavosi Garin, taip ir dabar lankosi. Skirtumas tas, kad dabar išsiveži gražių, malonių įspūdzių, kurie ilgai pasilieka moksleivio atmintyje.

Gegužės 2-rą dieną turėjau progos būti koncerte, išgirsti gariečius dainuojant dainas. Taigi apie koncertą tarsiu porą žodžių.

Koncertą suruošė ir išpildė L. Vyčių 82-tros kp. choras vadovaujant varg. A. Šlapeliui. Koncertas įvyko Auditorium (miesto mokyklos name) salėje. Pirmiausiai chorvedis pratarė į publiką keletą žodžių apie lietuvių tautos dainos dailę, pažymėdamas, kad lietuvių tauta esanti antra tauta pasaulyje turinti daug ir gražių dainų. Gi pasikėlus uždangai publikos akis masino būrelis choristų. Dainininkai, ypač dainininkės jaunutės, bet pasiklausius jų dainų, išgirdus išlavintus balsus, tai mintis lekia per platųjį okeaną ir skraido po Lietuvos padangas.

Bus ne pro šalį pažymėti nors kelias dainas, kurias dainavo šiame koncerte. Pirmiausia dainavo Amerikos ir Vyčių imnu, kuriuodu palydėjo gausūs delnų plojimai. Vyrų kvartetas dainavo: "Močiute mano" ir "Miegok saldžiai". Kvartetui galima tarti: silpnas. Gerai dainavo mergaičių choras: "O Močiute motinėle" ir "Čiūčiū liūliū". Panelė Emilija Deksnitūtė skambino pianu, kuriai publika negailėjo tarti aciu delnų plojimu ir iššaukti daugiau skambinti. P-lė E. Deksnitūtė lanko Valparaiso universiteto konservatoriją, yra jauna mergaitė, bet gabi pianistė. Vilimės sulaukti įžymios pianistės. Choras dainavo: "Ant tėvelio dvaro", "Pasėjau kanapes". Labai gražiai solo išpildė p-lė M. Navickaitė šias dainas: "Vai varge, varge", "Gale sodo rymavo" ir be šių, publikos išaukta, dainavo kitas. Balsas gražus ir jau gerai išlavintas. "Liūdnas balsas" ir "Dziedus" dainavo vyrų choras. Choras dainavo: "Užmigk, užmigk" ir "Eina garsas nuo rubežiaus..." Pastarosios dainos žodžiai Maironio, o muzika p. M. Petrausko. Kaip žodžiai, taip melodija žavėjanti. Ypač dabartiniu momentu, rodosi pakilęs, it paukštis, lėktum žiūrėti, kaip lietuviai gina tėvynę... Toliau panelė M. Sakalauskaitė solo dainavo: "Ne bile kieme mergelė auga", "Kur bakūzė samanota" ir "Pamylėjau vakar..." P-lė M. Sakalauskaitė turi lakštingalos balsą. Publika žavėta žavėjo, bet ir publika jai teikė gausių ovacijų. Linkėtina jai dainavime lavintis. "Tekėk dūkrele už bajoro" išpildė dvi mergaiti, pritarė vyrų choras. Vargonininkas A. Šlapelis taipgi dainavo solo: "Švint aušrelė", "Šią naktelę per naktelę" ir anglų kalboje. Ypatinai gerai dainavo dzūkų dainą, sukeldamas daug ūpo. Choras dainavo: "Einu per dvarelių", "Karvelėli", "Pasisėjau žalią rūtą". Programą baigė lietuvių tautos imnu.

Kaip solistai, duetai, taip ir choras uždavinius atliko gerai ir publika likosi patenkinta. Koncertą p. A. Šlapelis rengia kartą į metus, tad-gi indeda daug pajėgų, bet iš to pasinaudoja, kurie atsilanko. Būtų geistina, kad panašių koncertų Garyje dažniau būtų. Prieš kokius šešis-septynis metus gariečiai gal nei svajoti nesvajoto apie panašius koncertus. Tai dėka p. A. Šlapeliui, kuris negaili triūso prakilniems darbams.

Beje, šokių nebuvo, o be šokių sunku susilaukti gausingos publikos. Bet šiuo atveju jos vis-gi buvo apščiai.

V. R. Valparaisietis.

— 0 —

SPRINGFIELD, ILL. Sportas.

L. Vyčių 48-tos kuopos nariai sudarė baseballininkų ratelį. Ratelis nesena sudaryta, da maža lavinosi, bet jau atsižymėjo. Balandžio 29-tą d. žaidime smarkiai pralenkė "Ticker Nine" (svetimtaučių) ratelį. Apie lenktynes rašė vietos anglų laikraščiai ir lietuviams atidavė gražų kreditą už laimėjimą. Vyčių ratelis ims dalyvumą baseballininkų lenktyne šiomis dienomis: gegužės 2-rą Myers Bros. Springfield, Ill., gegužės 9-tą (neišskaitoma vieta. "V." red.), gegužės 16-tą Athens, Ill., gegužės 23-čią Carlinsville, Ill., gegužės 30-tą Quincy Moose gems Quincy, Ill.

Prie Vyčių baseballininkų ratelio priklauso šie nariai: J. Miller (organizatorius), J. Budvytis (manageris), Brenauskis, Chesnut, Jurgeliūnas, Pranas Bagdonas, P. Laukaitis, Kunigis, J. Olizauskas, J. Kučkailis, P. Stirbis, B. Jomantas, J. Laukaitis.

Vietinis ratelis pageidauja sudaryti ryšius su kitų kuopų rateliais. Susižinoti galima organizatoriaus J. Miller adresu (1713 E. Adams Street, Springfield, Ill.).

Jaunimui tinka sportas. Jis atitraukia nuo netinkamų užsiėmimų, jis miklina, stiprina kūno ir dvasios jėgas.

J. Miller, organizatorius.

— 0 —

PHILADELPHIA, PA.

Balandžio 28-tą L. Vyčių jaunųjų skyrius įrengė vakariene šv. Kazimiero svetainėje. Tai padarė išleidimui ir pagerbimui gerb. kun. P. Čėsnos. Kun. P. Čėsna šioj parapijoj išgyveno apie dešimts mėnesių, bet jo veikimo, jo pastangų liko nemažai. Čia turiu už garbę išreikšti, kad kun. Čėsna yra vienas veikliausių veikėjų krikščioniškoj dirvoj. Nors trumpą laiką gyveno šioje vietoje, bet padėjo daug spėkų nenuilstančiai veikdamas, visados ir visur dėdamas visame krikščioniškame veikime. Nebuvo svarbesnio veikimo nuveikta be jo prisidėjimo, jo pagalbos. Dėjosi prie visų, bet prie L. Vyčių labiausia, daugiausia su jais dalyvavo.

Jo triūsu buvo suorganizuotas gausingas Jaunųjų Vyčių skyrius, kuris ir pradžioje savo gyvavimo atsižymėjo koncertais, vaidinimais. Dabar savo vadovui įrengė vakariene su trumpu įspūdingu

programu, kuriuomi ne vienam atsilankiusiam sujudino jausmus, išspaudė gailią ašarą iš akių. Visi, kurie tik jį pažino, visi apgailestavo. Kun. P. Čėsna vaskūpas nuskyrė į Mahanoy City, Pa. už kleboną, taigi tokiu būdu jis mus apleido 29-tą d. balandžio. Minėton išleistuvių vakarienėn atsilankė gražios publikos atsisveikinti ir išreikšti geriausius velijimus veikti naujoje vietoje, kaip čia veikė.

Jonas Navickas, koresp.

— O —

DU BOIS, PA.

Vietinė L. Vyčių kuopa atgijo ir pradėjo smarkiau veikti, pradėjo į kuopą naujų narių daugiau rašyti, gal kad Dievas duos, čion jaunimas susipras ir pradės spiestis į vieną būrį lietuvių jaunimo. Yra iki valiai čion da apsilaidusio jaunimo, daug jo ištautėjusio; čion vietinis klebonas gerb. kun. M. Urbonas stato visas pastangas tą jaunimą patobulinti, pamokyti ir prie savųjų patraukti. Dabar prie to viso ko daug jam padeda vietinis vargonininkas J. V. Kovas.

Ir tikimasi, kad čion jaunimas pradės bujoti.

Kviečiamas visas Du Bois lietuvių jaunimas prie Lietuvos Vyčių, kad visoje Pensylvanijos valstijoje būtų didžiausia L. Vyčių kuopa Du Bois mieste.

Visi, o visi prie Vyčių!

Senis Žvirblis.

— O —

BROOKLYN, N. Y.

Balandžio 24 d. pas mus buvo senai lauktas vakaras. Tai "Živilės" dramos vaidinimas, kurį įrengė A. L. R. K. Moterų Sąjungos 29-ta kuopa, padedant vietiniams Vyčiams ir šiaip geros valios jaunikaičiams ir mergaitėms — aktoriams ir aktorėms, kuriems mūsų kuopa viešai išreiškia gražią padėką už jų pasišventimą ir triūšą. Veikalas gerai nusisekė, nes buvo gerokai laiko prisirengti, taipgi daug pasidarbuota visų mūsų kuopos draugių, kuomi tik galėta. Ypatingai daug nusipelno p-lė Abraitė, kuri rinko aktorius, rūpinosi viso vaidinimo reikalais. Vaidinimas buvo vienas dailiausių Brooklyne buvusių. Publikos buvo kupina McCaddin salė ir visi buvo patenkinti. Dėka aktoriams, garbė mūsų sesutėms lietuvaiteš, kurios su pasišventimu tam prakilniam reikalui dirbo. Šiuo mi sykiu ir paraginimas mūsų kitoms sesutėms, idant į mūsų kuopą prisirašytų, nes ateityje rengiamasi prie kitų įvairių prakilnių darbėlių, kuriuos tik iš vieno mes lietuvaiteš galėsime tinkamai ir naudingai atlikti.

Ateinančiame gegužės mėnesyje, sulyg pranešimo iš Centro, visos mūsų Sąjungos kuopos privalo rengti taip vadinamą "Moterų Šventę", kurioje reikės rengti prakalbos, baliai, vakarai ir kitokios pramogos agitacijai už susivienijimą lietuvių moterų. Taigi ir mūsų kuopa yra nutarusi įrengti prakalbas, ar dar ir kitokią kokią pramogą. Apie

dieną, tai dar nežinome, bet apie tai vėliau pranešime. Todel, brangios sesutės, temykite laikraščius, kai apie tai pranešime, pamatę pranešimą, pasi-stengkite kiekviena ir pati dalyvauti ir savo drauges bei pažystamas prie dalyvavimo kalbinti. Kuo daugiau mūs bus, to daugiau gražių darbų nuveiksime. Tiktai moterų apšvieta ir galės padaryti pasaulį ramesniu ir visiems malonesniu. O prie apšvietos yra vienas kelias — prisirašyti prie mūsų Sąjungos.

Pereitame mūsų kuopos susirinkime, balandžio 21 d., tarpe kitų reikalų, buvo vėl užklausias: ar jau pasiuntė Tautos Fondas Lietuvos moterų organizacijai pinigų, kuriuos mūsų Sąjungos pereitasis seimas buvo nutaręs ir Tautos Fondui pinigų išmokėjęs, bet jau 8 mėnesiams praėjus ir nieko nesigirdžiant apie pasiuntimą, mūsų kuopa nebežino ir kaip būti "dėkinga" už... tokį greitumą. Matyt, vyrai nē kiek nepaiso apie savo sesučių triūšą ir žaidžia kaip katė su pele. Tečiaus patsai papraščiausias žmogaus priedermių supratimas, rodos, sakyte sako, kad Tautos Fondo šitie pinigai jau senai turėjo būti Lietuvos moterų susivienijimui pasiūsti.

Narė.

— O —

PATERSON, N. J.

Paėmus "Vyti", matai, kaip kitur jaunimas kru-ta, veikia. Apie mūsų kuopą jokių žinių nėra, rodos, kad ji nē negyvuotų. Mėginsiu apie jos darbuotę ši-tą pranešti.

Lietuvių kolonija čia nedidelė, apie tūkstantis su virš žmonių. Kaip visur, taip ir pas mus lietuviai išsidalinę į sroves. Daugiausia jaunimo spie-čia Vyčių kuopa.

Vyčių 61-ma kuopa čia gyvuoja nuo 1917 metų. Pradžioje ji buvo silpnutė, vis kaž-ko trūko, kad atsistoti ant tvirtesnių kojų ir pajėgesnėmis rankomis imtis darbo. Bet atvykus mūsų kolonijon gerb. kun. J. Petraičiui, kuopa iškilo. Jis visa širdimi aukojosi jaunimui. Kuopa tuoj išaugo virš 30 narių. Susiorganizavęs jaunimas ėmė rengti gražius koncertus, vaidinimus. Vyčių choras, senokai netekęs vedėjo, ir dar gyvuoja. Jis nepameta vilties vėl susilaukti vedėjo ir vėl varyti dailės darbą. Bažnyčioje savo pareigą jis puikiai atlieka, nors čia vadauja svetimtautis žmogus. Įzymiausia choro dvasių ir veikimą palaiko šie dailės mėgėjai: p-lės Gribaitės, M. Petraitė, J. Spranaitis ir kiti.

Kitu kartu parašysiu plačiau apie kitus kuopos reikalus ir darbus.

J. V. Kulikaitis.

— O —

Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio veikimo raportas nuo vasario 1919 metų iki gruodžio 1919 metų.

1. Gavėnioje, kovo 23 d. buvo įrengtas vakaras mieste, Aryan Grotto Temple. Vaidinta "Keistutis". Pelno liko \$454.43.

2. Birželio 8 d. National Grove darže įrengta pikninkas. Pelno liko \$145.25.

3. Metinis išvažiavimas įvyko Willow Springs, Ill. liepos 4 d.

4. Liepos 21 d. šv. Jurgio parap. svet. įrengta vakaras pagerbimui svečių iš Europos, būtent p. Česnulio ir p. Mastausko.

5. Spalių 8 d. įrengta vakaras pagerbimui Kun. Laukaičio.

6. Lapkričio 29 d. vaidinta "Keistutis".

Siūsta telegramas į Lietuvą pasveikinimui Lietuvo Prezidento A. Smetonos.

Galutinai suorganizuota Chicagos Apskričio Dramatiškas Ratelis, susidedantis iš vietinių Vyčių narių scenos meno mėgėjų.

Sudaryta veikiančioji komisija, susidedanti iš delegatų iš kiekvienos kuopos. Tikslas šios komisijos yra kelti ir svarstyti įnešimus Apskričio susirinkimams.

Ona Deivikaitė, rašt.

— 0 —

ŽINIŲ-ŽINELĖS.

Rockford, Ill. L. Vyčių 83-čios kuopos gegužės 2-ą dieną buvusiam susirinkime išduota raportas iš šeimininio vakaro rengto gegužės 1 dieną. Iš komisijos raporto pasirodė geros vakaro pasekmės. Svečių turėjome net iš Chicagos. Tie svečiai, R. M. Kalinauskas, J. Kailiukaitis, abu buvę 83-čios kuopos nariu ir darbuotoju, atsilankė ir minėtan susirinkiman. Pakviesti kalbėti, išreiškė kuopai nuširdžių linkėjimų. Po to, eita prie sumanymų. Buvo atsišaukimas iš R. Kr. komiteto, kad Vyčiai prisidėtų prie aukų rinkimo ir varymo agitacijos. Nėra abejonės, kad vyčiai šį darbą remis aukomis ir kitais būdais, kaip jie remia kiekvieną Tėvynei naudingą darbą. Pr. S—tis. — WATERBURY, CONN. Šiuomi kreipiuosi į L. Vyčių Conn. Apskritį paskirti liepos 4-tą dieną rengimui pramogų ir rinkimui aukų Lietuvos Kariuomenei. Tą dieną kiekvienas Vytis, be išsikalbėjimo, turėtų duoti mažiausia dolerį Lietuvos kariuomenės reikalams. Lietuvos jaunimas aukoja gyvybę, sveikatą, mes bent doleriais paremkime jų darbą. B. P. Šilkauskas. — CLEVELAND, OHIO. Balandžio 26 d. š. m. kun. V. Vilkutaitis moterystės ryšiu surišo Kazį Masiulevičių su Ona Bekenaitė. Abu darbūs L. Vyčių 25-tos kuopos nariu. Laimingos kloties! Ekonomas. — BROOKLYN, N. Y. Išvažiavo Lietuvon... Balandžio 24-tą dieną laivu "Adriatic" išvažiavo Lietuvos Antanas Kivita ir J. Petakas, ilgą laiką buvęs 44-tos kuopos pirmininku, o prieš išvažiavimą buvo korespondentu, daug pasidaravęs Brooklyno lietuvių tarpe. A. Kivita, kad ir čia augęs, bet yra gilus tėvynainis, bus naudingas Lietuvoje, kaipo žinantis mašinisto amatą. Iš L. Vyčių 44-tos kuopos ir daugiau rengiasi važiuoti. Bruzda ir merginos. Tėvynė visus lygiai traukia. Vytis.

IŠLEISTUVIŲ KONCERTAS.

L. Vyčių Chicagos Apskritis gegužės 30 dieną rengia dailininkai Kudirkai išleistuvių koncertą. Bus Pilsen Auditorium salėje, 1655 Blue Island Ave.

Programė ims dalyvumą įžymiausios dainos ir muzikos pajėgos. Dailės žvilgsniu šis koncertas bus įvairus, įdomus.

Justas Kudirka važiuoja Italijon eiti augštų dailės mokslų. Paskui jis grįž į Lietuvą tarnauti jos dailei. Visų lietuvių yra šventa pareiga remti dailės žmones, padėti atsiekti tikslo, kad paskui jie galėtų sėkmingai dirbti tautai.

Pasitikime, kad Chicagos lietuviai gausingai dalyvaus šiame Justo Kudirkos išleistuvių koncerte.

Apskričio Valdyba.

Administracijos Pranešimas.

Šiuomi pranešame, kad "V." kompletų galima gauti "Vyčio" Administracijoje (3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.) Kompletan įeina virš 40 "Vyčio" numerių (visi 1918 ir 19 metų su keliais numeriais ir 1917-ųjų). Puslapių yra apie 1200. Kaina \$3.00. Ypatingai kreipiame dėmę į kuopas, kad jos "Vyčio" kompletus įgytų savo knygynams. Tuomi padidintų ir įturtintų juos stambia, įvairia, įdomia ir svarbia knyga. Norintieji įsigyti, pasiskubinkite.

"Vyčio" Administracija.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBA.

Dvasios vadovas: Kun. Ig. Albavičius,
717 W. 18th St., Chicago, Ill.

Pirmininkas: Dr. J.J. Bielskis,
703 Fefteenth St., N. W. Washington,
D. C.

Vice-Pirmininkas: A. Bučnis,
407 So. Paca St., Baltimore, Md.

Raštininkas: V. Rukštalis,
151 Garfield Ave., Valparaiso, Ind.

Iždininkas: P. Baltutis,
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Iždo globėjai:
Kun. P. Česna,
324 Wharton St., Philad., Pa.

El. Jovaišaitė,
3259 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Redaktorius ir Administratorius:
M. Zujus,
3261 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Turinys "Vyčio" No. 9 {82}

I. Grįžtantiems. Tėvynainis.	1	pusl.
II. Pastabos. Redakcija.	3	"
III. Apsišaukimas. Lietuvos Kar. priet. Dr-jos Valdyba.	4	"
IV. Žuvusiam už Lietuvos laisvę. Liet. Ats. Amerikoje.	6	"
V. Istoriniai nuotikiai. A. T.	7	"
VI. Autentuotas grafas. A. Matutis.	8	"
VII. Svarbūs katalikų nutarimai.	9	"
VIII. Lenkų mandagumas. Lašas.	12	"
IX. Šviesos spinduliai. Surinko ir liuosai vertė A. K. Tauragis.	13	"
X. Memento mori. Lazdynų Pelėda.	16	"
XI. Malda paguodė. Vargo Mergelė.	17	"
XII. Pastaba. Tauro Ragas.	18	"
XIII. Bibliografija ir kritika: 1. Mano patyrimai didžiojo karė 1918 ir 1919 metais. Aks- Ar- Ben'ietis; 2. Talka, No. 4, 1920 m. A. Tam-as.	19	"
XIV. Jaunimas Lietuvoje. (Iš "Pavasaris").	21	"
XV. Tu liūdi, drauge! M.	22	"
XVI. Iš Centro Raštinės: a) paaiškinimai; b) finansinė atskaita už balandžio mėn. V. Rūkštalis, C. Rašt.	23	"
XVII. Tėvynės link (eilės). Antanas.	25	"
XVIII. Pavasaris aušta (eilės). Naras.	25	"
XIX. Kas jaunimo veikama (korespondencijos):		
1. Du Bois, Pa.; 2. Chicago, Ill.; 3. Brooklyn, N. Y.; 4. Brooklyn, N. Y.; 5. Cambridge, Mass.; 6. Gary, Ind.; 7. Springfield, Ill.; 8. Philadelphia, Pa.; 9. Du Bois, Pa.; 10. Brooklyn, N. Y.; 11. Paterson, N. J.; 12. Chicago, Ill.; 13. Žinių-žinėlės.	26	"
XX. Išleistuvių koncertas. L. V. Chicagos Apskričio valdyba.	31	"
XXI. Administracijos pranešimas. "Vyčio" Adm.	31	"
XXII. Valdybų adresai.	31	"

Paveikslai:

1. Paroda karo mokyklai užsibaigus; 2. gen. Žukauskas fronte; 3. Tikrą išvijus bolševikus ties Kalkūnais; 4. Laidotuvės gen. Šlaboševičiaus; 5. Liet. Vyčių 44-tos kp. narių-mergaičių (Brooklyn, N. Y.); 6. Ruikis.

"VYTIS"

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

